

**МИКРОКРЕДИТНО ДРУШТВО
МИКРОФИН Д.О.О. БАЊА ЛУКА**

**Неконсолидовани финансијски извјештаји
за годину која се завршава
31. децембра 2016. године и
Извјештај независног ревизора**

САДРЖАЈ

	Страна
Извјештај независног ревизора	1
Неконсолидовани финансијски извјештаји:	
Неконсолидовани биланс успеха	2
Неконсолидовани биланс стања	3
Неконсолидовани извјештај о промјенама у капиталу	4
Неконсолидовани биланс токова готовине	5
Напомене уз неконсолидоване финансијске извјештаје	6 – 41

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Управном одбору и оснивачу Микрокредитног друштва "МИКРОФИН" д.о.о. Бања Лука

Извршили смо ревизију приложених неконсолидованих финансијских извјештаја (страна 2 до 41) Микрокредитног друштва "Микрофин" д.о.о. Бања Лука (у даљем тексту "Друштво"), који обухватају биланс стања на дан 31. децембра 2016. године и одговарајући биланс успјеха, извјештај о промјенама у капиталу и биланс токова готовине за годину која се завршила на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и друге напомене уз неконсолидоване финансијске извјештаје.

Одговорност руководства за неконсолидоване финансијске извјештаје

Руководство је одговорно за састављање и фер презентацију ових неконсолидованих финансијских извјештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске и прописима Агенције за банкарство Републике Српске који регулишу финансијско извјештавање банака и микрокредитних друштава, као и за интерне контроле које руководство сматра неопходним за састављање неконсолидованих финансијских извјештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о приложеним финансијским извјештајима на основу обављене ревизије. Ревизију смо обавили у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске и стандардима ревизије примјенљивим у Републици Српској. Ови стандарди налажу усаглашеност са етичким принципима и да ревизију планирамо и обавимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да неконсолидовани финансијски извјештаји не садрже погрешне информације од материјалног значаја.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима у финансијским извјештајима. Избор поступака зависи од ревизорског просуђивања, укључујући процјену ризика материјално значајних грешака садржаних у финансијским извјештајима, насталих услед криминалне радње или грешке. Приликом процјене ових ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за састављање и фер презентацију неконсолидованих финансијских извјештаја у циљу осмишљавања најбољих могућих ревизорских процедура, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерних контрола правног лица. Ревизија такође укључује оцјену примјениених рачуноводствених политика и вредновање значајнијих процјена које је извршило руководство, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбјеђују солидну основу за изражавање нашег мишљења.

Мишљење

По нашем мишљењу, неконсолидовани финансијски извјештаји приказују истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, финансијски положај Микрокредитног друштва "Микрофин" д.о.о. Бања Лука на дан 31. децембра 2016. године, као и резултате његовог пословања и токове готовине за годину која се завршава на тај дан у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске и прописима Агенције за банкарство Републике Српске који регулишу финансијско извјештавање банака и микрокредитних друштава.

Скретање пажње

Скрећемо пажњу на напомену 2.2 уз неконсолидоване финансијске извјештаје у којој је објелодањено да је Друштво матично друштво Микрофин групе ("Група"), и да консолидовани финансијски извјештаји Групе састављени у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске и прописима Агенције за банкарство Републике Српске који регулишу финансијско извјештавање банака и микрокредитних друштава нису били објављени. У напомени 2.2 уз неконсолидоване финансијске извјештаје је објелодањено када ће консолидовани финансијски извјештаји Групе бити објављени, као и рачуноводствени метод и објелодањивања у вези са зависним друштвима. Наше мишљење није модификовано у вези са наведеним питањем.

Бања Лука, 13. април 2017. године

Овлашћени ревизор
Мирко Илић

НЕКОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС УСПЈЕХА
За годину која се завршава 31. децембра 2016.
(У Конвертибилним маркама)

Напомене	Година која се завршава 31. децембра 2016.	Година која се завршава 31. децембра 2015.
Приходи по основу камата	5а) 25,196,423	22,326,401
Расходи по основу камата	5б) (5,849,583)	(5,569,136)
Нето приход од камата	19,346,840	16,757,265
Приходи по основу накнада и провизија	6а) 1,401,665	1,257,707
Расходи по основу накнада и провизија	6б) (1,152,951)	(968,998)
Нето приход од накнада и провизија	248,714	288,709
Курсне разлике, нето	7 96	265
Остали приходи из пословања	8 3,059,210	1,504,238
Остали расходи из пословања	9 (14,530,083)	(13,607,418)
Приходи умањења исправке вриједности за ставке ризичног биланса и остала резервисања	10а) 727,262	405,128
Добитак прије опорезивања	8,852,039	5,348,187
Порез на добит	11 (942,596)	(569,892)
Нето добитак текуће године	7,909,443	4,778,295
Остали укупни резултат, умањен за порезе: (Губици)/добити по основу финансијске имовине расположиве за продају	(33,539)	58,844
Укупан резултат за обрачунски период	7,875,904	4,837,139

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових неконсолидованих финансијских извјештаја.

Ови неконсолидовани финансијски извјештаји Друштва, одобрени су од стране Управног одбора Друштва дана 20. марта 2017. године.

Потписано у име МКД Микрофин д.о.о. Бања Лука:

Младен Боснић
Директор

Мира Цвијан
Руководилац службе финансија и рачуноводства

НЕКОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС СТАЊА
На дан 31. децембра 2016. године
(У Конвертибилним маркама)

АКТИВА	Напомене	У Конвертибилним маркама	
		31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Готовина и готовински еквиваленти	12	6,506,800	5,498,743
Кредити пласирани комитентима	13	161,275,602	148,672,537
Улагања у зависна правна лица	14	27,446,146	36,542,100
Финансијска средства расположива за продају	15	-	1,581,912
Основна средства и нематеријална улагања	16	2,033,858	6,036,098
Обрачуната камата и остала актива	17	2,180,703	1,760,709
Одложена пореска средства	11	5,508	5,508
Укупна актива		199,448,617	200,097,607
ПАСИВА			
ОБАВЕЗЕ			
Обавезе по кредитима	18	111,738,877	120,817,015
Остале обавезе, укључујући обавезе за порезе	19	6,391,857	5,888,338
Обавеза за порез на добит	11	661,854	216,453
Резервисања за отпремнине радника	10б)	37,666	36,044
Укупне обавезе		118,830,254	126,957,850
КАПИТАЛ			
Основни капитал	20	40,000,000	40,000,000
Законске и регулаторне резерве		6,198,060	6,557,824
Ревалоризационе резерве		-	430,837
Акумулирани нераспоређени добитак		34,420,303	26,151,096
Укупан капитал		80,618,363	73,139,757
Укупна пасива		199,448,617	200,097,607

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових неконсолидованих финансијских извјештаја.

НЕКОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА У КАПИТАЛУ
За годину која се завршава 31. децембра 2016.
(У Конвертибилним маркама)

	Основни капитал	Законске и регулаторне резерве	Ревалозиционе резерве	Акумулирани нераспоређен и добитак	Укупно
Стање, 1. јануар 2015. године	40,000,000	4,170,995	371,993	23,759,630	68,302,618
Распоред добити из претходне године	-	2,386,829	-	(2,386,829)	-
Нето добитак текуће године	-	-	-	4,778,295	4,778,295
Остали добици и губици у периоду	-	-	58,844	-	58,844
Стање, 31. децембар 2015. године	40,000,000	6,557,824	430,837	26,151,096	73,139,757
Распоред добити из претходне године	-	238,914	-	(238,914)	-
Смањење регулаторних резервисања	-	(598,678)	-	598,678	-
Нето добитак текуће године	-	-	-	7,909,443	7,909,443
Остали добици и губици у периоду	-	-	(33,539)	-	(33,539)
Смањење ревалозиционих резерви по основу продаје ХоВ расположивих за продају	-	-	(397,298)	-	(397,298)
Стање, 31. децембар 2016. године	40,000,000	6,198,060	-	34,420,303	80,618,363

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових неконсолидованих финансијских извјештаја.

НЕКОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС ТОКОВА ГОТОВИНЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године
(У Конвертибилним маркама)

	Година која се завршава	
	31. децембра 2016.	31. децембра 2015.
Токови готовине из пословних активности:		
Приливи од камата	24,900,717	22,044,213
Приливи од накнада и провизија	44,774	49,089
Одливи по основу камата	(5,938,704)	(5,469,161)
Одливи од накнада и провизија	(1,204,672)	(968,998)
Одливи по основу оперативних трошкова	(14,087,897)	(12,989,950)
Остали приливи	2,460,581	3,197,792
Нето токови готовине прије промјена на пословним средствима и обавезама	6,174,799	5,862,985
Промјене на пословним средствима и обавезама:		
Нето повећање кредита пласираних комитентима	(11,242,228)	(4,252,711)
Нето повећање обрачунате камате и друге имовине	(126,302)	(311,147)
Нето смањење осталих обавеза	(697,683)	(608,204)
Нето токови готовине из пословних активности	(5,891,414)	690,923
Токови готовине из активности инвестирања:		
Одливи за куповину основних средстава	(684,616)	(305,356)
Приливи од продаје / (Одливи за куповину) улога у капиталу повезаних правних лица	11,808,169	(12,841,000)
Приливи од продаје основних средстава	4,854,056	-
Нето токови готовине из активности инвестирања	15,977,609	(13,146,356)
Токови готовине из активности финансирања:		
Нето (смањење)/повећање обавеза по кредитима	(9,078,138)	12,005,175
Нето токови готовине из активности финансирања	(9,078,138)	12,005,175
Нето повећање/(смањење) готовине и еквивалената готовине	1,008,057	(450,258)
Готовина и еквиваленти готовине на почетку године	5,498,743	5,949,001
Готовина и еквиваленти готовине на крају године	6,506,800	5,498,743

Напомене на наредним странама чине саставни
дио ових неконсолидованих финансијских извјештаја

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

1. ОСНИВАЊЕ И ПОСЛОВНА ПОЛИТИКА ДРУШТВА

У мају 1999. године, Удружење грађана МИКРОФИН почело је са својим микрокредитним активностима. Удружење је регистровано у Републици Српској под редним бројем РГ – 80/99 у складу са дозволом Владе Републике Српске да ради као микрокредитна финансијска институција која пружа кредите малим предузећима и становништву са ниским приходима.

У складу са регистрацијом надлежног суда у Бањој Луци бр. У/И 2486/01, од 14. децембра 2001. године основана је Микрокредитна организација (МКО) МИКРОФИН, Бања Лука. Дана 1. јануара 2002. године сва права и обавезе Удружења грађана МИКРОФИН су пренешена на новорегистровану Микрокредитну организацију МИКРОФИН.

Дана 1. јануара 2007. године, МКО БЕНЕФИТ, Источно Ново Сарајево припојила се МКО МИКРОФИН Бања Лука, чиме су сва права и дужности МКО БЕНЕФИТ пренешене на МКО МИКРОФИН, као правног сљедбеника МКО БЕНЕФИТ. Активности везане за судску регистрацију припајања завршене су 13. фебруара 2007. године.

На основу захтјева новог Закона о микрокредитним организацијама у Републици Српској ("Службени гласник РС", број 64/06), оснивачи тадашњег МКО МИКРОФИН, Бања Лука (Удружења грађана МИКРОФИН и Удружење грађана БЕНЕФИТ) су дана 28. марта 2007. године одлучили пререгистровати МКО МИКРОФИН у Микрокредитно друштво (МКД) МИКРОФИН, као Друштво са ограниченом одговорношћу – МКД МИКРОФИН д.о.о. Бања Лука. Према наведеном Закону, оперативне активности микрокредитних организација ће бити одобрене и праћене од стране Агенције за банкарство Републике Српске (у даљем тексту: „АБРС“).

У складу са наведеним, Друштво је дана 27. јуна 2007. године добило лиценцу број 03-401-6/2007 издату од стране Агенције за банкарство Републике Српске. Дана 8. августа 2007. године све активности везане за пререгистрацију су завршене, те је издато рјешење о упису у судски регистар, чиме је Друштво постало правни сљедбеник МКО МИКРОФИН, Бања Лука.

Основни капитал Друштва на дан регистрације је износио 500.000 Конвертибилних марака, а структура оснивача је била сљедећа: 99% Удружење грађана МИКРОФИН и 1% Удружење грађана БЕНЕФИТ. Након регистрације, а у складу са законским обавезама Друштва сљедбеника, највећи дио нето имовине некадашњег МКО МИКРОФИН је пренешен на акумулирану добит Друштва. Дана 22. маја 2008. године Удружење грађана МИКРОФИН и Удружење грађана БЕНЕФИТ су закључили уговор о преносу удјела и оснивачких права при чему Удружење грађана БЕНЕФИТ преноси свој удио и оснивачка права на МКД МИКРОФИН. Ова промјена је регистрована у суду у Бањој Луци 10. септембра 2008. године, Рјешењем број 071-0-REG-08-001583.

На дан 31. децембра 2016. године, Друштво се састојало од сједишта у Бањој Луци, 14 филијала и 59 експозитура у Босни и Херцеговини. На дан 31. децембра 2016. године, Друштво је имало 282 запослена (31. децембра 2015. године: 266 запослених).

Органи Друштва

Управни одбор:

Александар Кременовић	Предсједник
Велимир Здјелар	Члан
Дамир Тривић	Члан

Руководство Друштва

Младен Боснић	Директор
Радмила Бјељац	Извршни директор

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ НЕКОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Изјава о усаглашености

Приложени финансијски извјештаји представљају неконсолидоване финансијске извјештаје Друштва и састављени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске и прописима Агенције за банкарство Републике Српске који регулишу финансијско извјештавање банака.

2.2. Основе вредновања и састављања неконсолидованих финансијских извјештаја

Неконсолидовани финансијски извјештаји Друштва су састављени по начелу набавне вриједности (историјског трошка), као што је даље описано у рачуноводственим политикама.

Историјски трошак је генерално заснован на фер вриједности накнаде плаћене у замјену за робу и услуге.

Фер вриједност је цијена коју би примили од продаје имовине или платили за пренос обавеза у уобичајеној трансакцији између тржишних учесника на дан вредновања, без обзира да ли је та цијена директно провјерљива или процијењена коришћењем других техника вредновања. Приликом процијењивања фер вриједности имовине или обавеза, Друштво узима у обзир оне карактеристике имовине или обавеза које би узели у обзир и други учесници на тржишту приликом одређивања цијене имовине или обавеза на датум вредновања.

Друштво је у прописаном року, на начин дефинисан Правилником о садржини и форми финансијских извјештаја за банке и друге организације ("Службени гласник РС", број 62/16), као и Правилником о садржини и форми образаца извјештаја о промјенама на капиталу ("Службени гласник РС", број 63/16) саставило обрасце финансијских извјештаја.

Друштво је приликом састављања биланса токова готовине користило директни метод извјештавања о токовима готовине.

Као што је објелодањено у *напомени* 14 уз ове неконсолидоване финансијске извјештаје, Друштво представља матично друштво пословне групације "Микрофин". На дан 31. децембра 2015. године Друштво је имало улоге у зависним друштвима, и то: "Микрофин осигурање" а.д. Бања Лука (52.17% удјела), "MF Банка" а.д. Бања Лука (99.51% удјела) и "ДУИФ Микрофин инвест" д.о.о. Бања Лука, у којем је Друштво посједовало 40% удјела и заједно са осталим улозима повезаних физичких лица са Друштвом, контролисало је 62.5% укупног капитала зависног друштва. У току 2016. године Друштво је продало дио наведених улога, тако да је на дан 31. децембра 2016. године Друштво имало сљедеће улоге у зависним друштвима: „Микрофин Осигурање“ а.д. Бања Лука - 29.07% удјела али је заједно са осталим улозима повезаних физичких лица са Друштвом, контролисало је 62.17% укупног капитала зависног друштва. и „MF Банка“ а.д. Бања Лука - 76.86% удјела, док је удио у „ДУИФ Микрофин Инвест“ д.о.о. Бања Лука продан у цијелости.

Друштво је, сагласно Међународном рачуноводственом стандарду (IAS) 27 "Консолидовани и појединачни финансијски извјештаји", као матично друштво, саставило своје консолидоване финансијске извјештаје за пословну 2016. годину, и објавиће их до 30. априла 2017. године, како се то и захтијева одредбама Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске. Ради бољег разумијевања Групе у цјелини, корисници ових неконсолидованих финансијских извјештаја Друштва требају се упознати и са консолидованим финансијским извјештајима Групе.

2.3. Функционална валута и валута презентација

Износи у приложеним неконсолидованим финансијским извјештајима су изражени у Конвертибилним маркама (BAM) која представља функционалну и званичну извјештајну валуту у Републици Српској и Босни и Херцеговини.

2.4. Утицај и примјена нових и ревидованих Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("IFRS") и Међународних рачуноводствених стандарда ("IAS")

(а) Прописи, стандарди и тумачења на снази у текућем периоду у Републици Српској

Приложени финансијски извјештаји састављени су уз примјену Међународних рачуноводствених стандарда (IAS), односно Међународних стандарда финансијског извјештавања (IFRS), који су били у примјени на дан 1. јануара 2009. године и на њима заснованим прописима о рачуноводству Републике Српске и прописима Агенције за банкарство Републике Српске који регулишу финансијско извјештавање банака.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ НЕКОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.4. Утицај и примјена нових и ревидованих Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("IFRS") и Међународних рачуноводствених стандарда ("IAS") (наставак)

Наиме, на основу одредби новоусвојеног Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске ("Службени гласник РС", број 84/15), сва правна лица са сједиштем у Републици Српској су у обавези да у потпуности примјењују IAS, односно IFRS, као и Међународни стандард финансијског извјештавања за мале и средње ентитете ("IFRS for SMEs"), Међународне рачуноводствене стандарде за јавни сектор ("IPSASC"), Међународне стандарде вредновања ("IVS"), Међународне стандарде за професионалну праксу интерне ревизије, Концептуални оквир за финансијско извјештавање, Кодекс етике за професионалне рачуновође и пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Одбор за међународне рачуноводствене стандарде ("IASB") и сва пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Међународна федерација рачуновођа ("IFAC").

Поред наведеног, у складу са претходним Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске ("Службени гласник РС", број 36/09 и 52/11), дана 15. јула 2010. године Управни одбор Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске ("Савез РР РС") је донио "Одлуку о почетку обавезне примјене издања МРС/МСФИ (објављених до 1. јануара 2009. године)", а на основу "Одлуке о овлашћењима за превод и објављивање" надлежне Комисије за рачуноводство и ревизију Босне и Херцеговине од 10. марта 2006. године (Службени гласник БиХ, број 81/06), којом се таква овлашћења дају Савезу РР РС.

Наведено издање IAS/IFRS је одобрено од стране Фондације одбора за Међународне рачуноводствене стандарде као званични превод на српски језик за Босну и Херцеговину (Републику Српску), Србију и Црну Гору. Према наведеној Одлуци IAS/IFRS објављени до 1. јануара 2009. године обавезно се примјењују на финансијске извјештаје сачињене и презентоване у Републици Српској за обрачунске периоде који почињу 1. јануара 2010. године или касније. Међутим, промјене у важећим Стандардима и тумачењима, као и новоусвојени Стандарди и тумачења, издати након 1. јануара 2009. године, нису објављени и званично усвојени у Републици Српској.

Руководство Друштва анализира промјене у важећим Стандардима и тумачењима, као и новоусвојене стандарде и тумачења издата након 1. јануара 2009. године, и након установљавања Стандарда и тумачења који су релевантни за Друштво, исте примјењује у састављању својих финансијских извјештаја прије него што они буду званично преведени и објављени у Републици Српској. Објављени нови Стандарди и измјене постојећих Стандарда који су издати, а нису још увијек у примјени, објелодањени су у наставку.

(б) Објављени нови Стандарди, измјене постојећих Стандарда и тумачења на снази у текућем периоду који још увијек нису званично преведени и усвојени у Републици Српској

На дан објављивања ових финансијских извјештаја, доле наведени Стандарди и измјене Стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, а слџедећа тумачења била су објављена од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извјештавања, али нису званично усвојена у Републици Српској за годишњи период који почиње на дан 1. јануара 2016. године:

- IFRS 1 (ревидовани) "Прва примјена IFRS" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS" – Висока хиперинфлација (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2011. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS" – Укидање фиксних датума за оне који први пут примјењују IFRS (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2011. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS" - Додатни изузеци за оне који први пут усвајају IFRS (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2010. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS" - Ограничени изузеци за упоредна објелодањивања у складу са IFRS 7 за оне који први пут усвајају IFRS (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2010. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS" - Државни кредити (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IFRS 2 "Исплате по основу акција" – Трансакције групних исплата у новцу по основу акција (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2010. године),

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.4. Утицај и примјена нових и ревидованих Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("IFRS") и Међународних рачуноводствених стандарда ("IAS") (наставак)

(б) *Објављени нови Стандарди, измјене постојећих Стандарда и тумачења на снази у текућем периоду који још увијек нису званично преведени и усвојени у Републици Српској (наставак)*

- IFRS 3 (ревидовани) "Пословне комбинације" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- Измјене IFRS 7 "Финансијски инструменти: Објелодањивања" – Трансфер финансијске имовине (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2011. године),
- Измјене IFRS 7 "Финансијски инструменти: Објелодањивања" – Пребијање финансијске имовине и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IFRS 10 "Консолидовани финансијски извјештаји" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IFRS 10 "Консолидовани финансијски извјештаји", IFRS 12 "Објелодањивања о учешћу у другим правним лицима" и IAS 27 "Појединачни финансијски извјештаји" – Инвестирана друштва (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2014. године),
- Измјене IFRS 10 "Консолидовани финансијски извјештаји", IFRS 12 „Објелодањивања о учешћу у другим правним лицима" и IAS 28 "Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате" – Инвестирани ентитети: Примјењивање изузетака у консолидацији (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016. године),
- IFRS 11 "Заједнички аранжмани" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IFRS 11 "Заједнички аранжмани" – рачуноводство спајања интереса у заједничким пословима (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016. године),
- IFRS 12 "Објелодањивања о учешћу у другим правним лицима" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IFRS 13 "Одмјеравање фер вриједности (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IFRS 14 "Регулаторни одложени рачуни" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016. године),
- Измјене IFRS 10 "Консолидовани финансијски извјештаји", IFRS 11 „Заједнички аранжмани" и IFRS 12 „Објелодањивања о учешћу у другим правним лицима" - Упутство о транзицији (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IAS 1 "Презентација финансијских извјештаја" – Презентација ставки Осталог укупног резултата (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2012. године),
- Измјене IAS 1 "Презентација финансијских извјештаја" – Иницијатива за објелодањивање (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016. године),
- Измјене IAS 12 "Порез на добит" – Одложени порези: Покриће основне имовине (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2012. године),
- Измјене IAS 16 "Некретнине, постројења и опрема" и IAS 38 "Нематеријална улагања" – Објашњење прихватљивих метода амортизације (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016. године),
- Измјене IAS 16 "Некретнине, постројења и опрема" и IAS 41 "Пољопривреда" – Пољопривреда: биолошка средства која су предмет убирања (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016. године),
- Измјене IAS 19 "Бенефиције запослених" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IAS 19 "Бенефиције запослених" – Планови дефинисаних примања: Доприноси за запослене (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јули 2014. године),
- Измјене IAS 24 "Објелодањивања о повезаним странама" - Поједностављивање захтијеваних објелодањивања за ентитете у државном власништву и појашњење дефиниције повезаних страна (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2011. године),
- Измјене IAS 27 "Консолидовани и појединачни финансијски извјештаји" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- IAS 27 (ревидован у 2011. години) "Појединачни финансијски извјештаји" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IAS 27 "Појединачни финансијски извјештаји" – Капитални метод у појединачним финансијским извјештајима (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016. године)

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.4. Утицај и примјена нових и ревидованих Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("IFRS") и Међународних рачуноводствених стандарда ("IAS") (наставак)

- (б) *Објављени нови Стандарди, измјене постојећих Стандарда и тумачења на снази у текућем периоду који још увијек нису званично преведени и усвојени у Републици Српској (наставак)*
- IAS 28 (ревидован у 2011. години) "Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
 - Измјене IAS 32 "Финансијски инструменти: Приказивање" – Рачуноводствено обухватање права (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. фебруара 2010. године),
 - Измјене IAS 32 "Финансијски инструменти: Презентација" – Пребијање финансијске имовине и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2014. године),
 - Измјене IAS 36 "Обезвјеђење средстава" – Објелодањивање надокнадивог износа за нефинансијску имовину (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2014. године),
 - Измјене IAS 39 "Финансијски инструменти: Признавање и мјерење" – Прихватљиве хеџинг ставке (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
 - Измјене IAS 39 "Финансијски инструменти: Признавање и одмјеравање – Замјена деривата и наставак рачуноводства хеџинга" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2014. године),
 - Измјене различитих стандарда и тумачења која су резултат пројекта годишњег квалитативног побољшања IFRS објављеног 16. априла 2009. године (IFRS 2, IFRS 5, IFRS 8, IAS 1, IAS 7, IAS 17, IAS 18, IAS 36, IAS 38, IAS 39, IFRIC 9, IFRIC 16) првенствено кроз отклањање неконзистентности и рашчишћавање текста (већина измјена је на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2010. године),
 - Измјене различитих стандарда и тумачења која су резултат пројекта годишњег квалитативног побољшања IFRS објављеног 6. маја 2010. године (IFRS 1, IFRS 3, IFRS 7, IAS 1, IAS 27, IAS 34, IFRIC 13) првенствено кроз отклањање неконзистентности и рашчишћавање текста (већина измјена је на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2011. године),
 - Измјене различитих стандарда "Унапријеђења IFRS (2012.)" која су резултат годишњег унапријеђења IFRS објављена 17. маја 2012. године (IFRS 1, IAS 1, IAS 16, IAS 32, IAS 34), са циљем отклањања неусаглашености и усаглашавања текста (измјене би требало да се примјене за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
 - Измјене разних Стандарда "Унапријеђења IFRS (период 2010. - 2012.)" која су резултат годишњег унапријеђења IFRS (IFRS 2, IFRS 3, IFRS 8, IFRS 13, IAS 16, IAS 24 и IAS 38), са циљем отклањања неусаглашености и усаглашавања текста (измјене би требало да се примјене за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2014. године),
 - Измјене разних Стандарда "Унапријеђења IFRS (период 2011 - 2013.)" која су резултат годишњег унапријеђења IFRS (IFRS 1, IFRS 3, IFRS 13 и IAS 40), са циљем отклањања неусаглашености и усаглашавања текста (измјене би требало да се примјене за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2014. године),
 - Измјене IFRIC 14 "IAS 19 - Граница дефинисаних примања запослених, минимум захтјева фонда и њихова интеракција" - Претплата минималних захтјева фонда (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2011. године),
 - IFRIC 17 "Пренос неновчаних средстава власницима предузећа" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
 - IFRIC 18 "Пренос средстава комитентима" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
 - IFRIC 19 "Укидање обавеза инструментима капитала" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2010. године),
 - IFRIC 20 "Трошкови откривке у производној фази површинских рудника" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
 - IFRIC 21 "Дажбине" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2014. године), и
 - „Свеобухватни оквир за финансијско извјештавање 2010. године“ што представља измјену „Оквира за припремање и приказивање финансијских извјештаја“ (на снази од датума објављивања, односно од септембра 2010. године).
 - Измјене разних Стандарда "Унапријеђења IFRS (период 2012 - 2014.)" која су резултат годишњег унапријеђења IFRS (IFRS 5, IFRS 7, IAS 19 и IAS 34), са циљем отклањања неусаглашености и усаглашавања текста (измјене би требало да се примјене за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016. године).

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.4. Утицај и примјена нових и ревидованих Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("IFRS") и Међународних рачуноводствених стандарда ("IAS") (наставак)

(в) *Нови Стандарди и измјене постојећих Стандарда који су издати, а нису још увијек у примјени*

На дан одобравања ових финансијских извјештаја, слједећи Стандарди и измјене постојећих Стандарда и ново тумачење су били издати, али нису постали ефективни:

- IFRS 9 "Финансијски инструменти" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018. године),
- IFRS 15 "Приходи од уговора са купцима" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018. године),
- IFRS 16 "Лизинг" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2019. године),
- Измјене IFRS 2 "Плаћања акцијама" – Класификација и мјерење трансакција плаћања акцијама (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018. године),
- Измјене IFRS 4 "Уговори у осигурању", примјена IFRS 9 „Финансијски инструменти“ са IFRS 4 „Уговори у осигурању“ (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018. године гдје се IFRS 9 „Финансијски инструменти“ примјењују по први пут),
- Измјене IFRS 10 "Консолидовани финансијски извјештаји" и IAS 28 "Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате" – Продаја или учешће у имовини између инвеститора и придруженог ентитета или заједничког подухвата (датум ступања на снагу одгођен на неодређено вријеме, док истраживачки пројекат метода капитала буде установљен),
- Измјене IAS 7 "Извјештај о токовима готовине" – Иницијатива за објелодањивање (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2017. године),
- Измјене IAS 12 "Порез на добитак" – Признавање одложених пореских средстава за нереализоване губитке (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2017. године),
- Измјене IAS 40 "Инвестиционе некретнине" – Пренос инвестиционих некретнина (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануар 2018. године),
- Измјене разних Стандарда "Унапријеђења IFRS (период 2014. - 2016.)" која су резултат годишњег унапријеђења IFRS (IFRS 1, IFRS 12 анд IAS 28) са циљем отклањања неусаглашености и усаглашавања текста (измјене IFRS 12 би требало да се примјене за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2017. године, а измјене IFRS 1 и IAS 28 би требало да се примјене за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018. године), и
- IFRIC 22 "Трансакције у иностраној валути и разматрања унапријед" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018. године).

Руководство Друштва је изабрало да не усвоји ове нове Стандарде и измјене постојећих Стандарда прије него они ступе на снагу и буду у примјени. Руководство предвиђа да усвајање ових нових Стандарда и измјена постојећих Стандарда неће имати материјалан утицај на финансијске извјештаје Друштва у периоду иницијалне примјене.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи и расходи

Приходи и расходи по основу камата, остали приходи и остали расходи пословања се књиже по начелу узрочности прихода и расхода.

Приходи и расходи од камата исказују се у билансу успјеха за све инструменте који доносе камату по начелу обрачунатих камата примјеном методе ефективне каматне стопе, односно по стопи која дисконтује процијењене новчане токове на нето садашњу вриједност током трајања уговора. Накнаде за одобравање кредита се разграничавају и амортизују у току трајања, по методи ефективне каматне стопе. Приходи по основу накнада за банкарске услуге, осим накнаде по основу одобравања кредита, се утврђују у тренутку доспијења за наплату, односно када су остварени.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.2. Прерачунавање девизних износа

Пословне промјене настале у иностраној валути су прерачунате у Конвертибилне марке по званичном курсу који је важио на дан пословне промјене. Средства и обавезе исказане у иностраној валути на дан биланса стања, прерачунати су у Конвертибилне марке по званичном курсу који је важио на тај дан. Потенцијалне обавезе у иностраној валути прерачунате су у Конвертибилне марке по званичном курсу на дан биланса стања. Курсне разлике, настале као резултат прерачунавања, књижене су у корист прихода или на терет расхода.

3.3. Основна средства и нематеријална улагања

Основна средства и нематеријална улагања су исказана по набавној вриједности и умањена за исправку вриједности и укупне евентуалне акумулиране губитке због умањења вриједности. Набавну вриједност чини вриједност по факури добављача укључујући царине, порезе који се не могу рефундирати и све друге трошкове довођења средства у стање функционалне приправности. Набавна вриједност умањена је за све примљене попусте и/или рабате. Набавна вриједност изграђених основних средстава је њихова набавна вриједност на датум када су изградња или развој завршени.

Под основним средствима сматрају се она средства чији је очекивани корисни вијек употребе дужи од једне године.

Добици или губици који се јављају приликом расходања или продаје основних средстава, исказују се у билансу успјеха као дио осталих пословних прихода или осталих пословних расхода.

Адаптације, обнављања и поправке које продужавају вијек кориштења средства, увећавају вриједност основног средства. Оправке и одржавања се књиже на терет текућег обрачунског периода и приказују као трошкови пословања.

3.4. Амортизација

Амортизација основних средстава и нематеријалних улагања се обрачунава на набавну вриједност на почетку године, као и на основна средства и нематеријална улагања стављена у употребу током године, примјеном пропорционалног метода.

Процијенени корисни вијек употребе које је служио као основа за обрачун амортизације и примјењене стопе у пословној 2016. години су биле сљедеће:

Вијек трајања (година)	Вијек трајања (година)	Стопа (%)
Грађевински објекти	15-77	1.3% - 6.67%
Компјутерска опрема	3	33.33%
Намјештај и остала опрема	8	12.5%
Возила	5	20%
Софтвер, лиценца	5	20%

3.5. Умањење вриједности сталне имовине

На сваки датум биланса стања Друштво преиспитује књиговодствене износе своје материјалне имовине да би утврдило постоје ли наговјештаји да је дошло до губитака услед умањења вриједности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процјењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настао умањењем. Ако није могуће процијенити надокнадиви износ појединог средства, Друштво процјењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада.

Надокнадива вриједност је нето продајна цијена или вриједност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процјене вриједности у употреби, процијенени будући новчани токови дисконтују се до садашње вриједности примјеном дисконтне стопе прије опорезивања која одражава садашњу тржишну процјену временске вриједности новца и ризике специфичне за то средство. Ако је процијењен надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодственог износа, онда се књиговодствени износ тог средства (или јединице која генерише новац) умањује до надокнадивог износа. Губици од умањења вриједности признају се одмах као расход.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.5. Умањење вриједности сталне имовине (наставак)

Код накнадног поништења губитка од умањења вриједности, књиговодствени износ средства (јединице која генерише новац) повећава се до ревидираног процијењеног надокнадивог износа тог средства, при чему већа књиговодствена вриједност не премашује књиговодствену вриједност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (јединице која генерише новац) услед умањења вриједности. Поништење губитка од умањења вриједности одмах се признаје као приход, осим ако се предметно средство не исказује по процијењеној вриједности, у којем случају се поништење губитка од умањења вриједности исказује као повећање услед ревалоризације.

На дан 31. децембра 2016. године, на основу процјене руководства Друштва, не постоје индикације да је вриједност сталне имовине обезвријеђена.

3.6. Финансијска имовина

Сва финансијска имовина се признаје, односно престаје се признавати на датум трговања кад је купопродаја финансијског средства дефинисана уговореним датумом испоруке финансијског средства у роковима утврђеним према конвенцијама на предметном тржишту, и иницијално је мјерена по фер вриједности, укључујући трансакционе трошкове. Финансијска имовина се класификује у следеће категорије: кредити и потраживања, финансијска имовина расположива за продају, финансијска имовина која се држи до доспијећа, и финансијска имовина по фер вриједности кроз биланс успјеха. Класификација зависи од природе и сврхе финансијске имовине, и одређена је у тренутку иницијалног признавања и руководство Друштва преиспитује ту класификацију на сваки датум извјештавања.

Метода ефективне каматне стопе

Метода ефективне каматне стопе је метода обрачуна амортизованог трошка финансијске имовине и распоређивања прихода од камата током одређеног периода. Ефективна каматна стопа је каматна стопа која тачно дисконтује будућа новчана примања кроз очекивани вијек трајања финансијске имовине, или гдје је то могуће, краћег периода.

Приходи се признају на бази ефективне камате стопе за дужничке инструменте, изузев за оне који су исказани по фер вриједности кроз биланс успјеха.

Финансијска имовина расположива за продају

Финансијска имовина расположива за продају састоји се од инвестиције у инструменте капитала предузећа и осталих правних лица чије се акције котирају на активном тржишту и воде се по фер вриједности на крају сваког извјештајног периода. Улагања за која није могуће реално утврдити фер вриједност, се мјере по трошку. Добити и губити који настају због промјене фер вриједности директно утичу на капитал, односно на ревалоризационе резерве од инвестиција, са изузетком умањења за импаритетне губитке, камате обрачунате користећи метод ефективне каматне стопе и добит или губитак на монетарну имовину од курсних разлика, који се директно признају у добитак или губитак периода. Када се таква имовина продаје, или је изложена трајном смањењу вриједности, кумулативна добит или губитак претходно остварен у ревалоризационим резервама за улагања је укључен у приходе и расходе периода.

Фер вриједност финансијских средстава расположивих за продају изражених у иностраној валути се одређује у тој валути и прерачунава се по важећој курсној стопи на дан извјештаја о финансијском положају. Промјена у фер вриједности која се може приписати промјенама курса и која резултира промјени амортизованог трошка средства, признаје се у билансу успјеха, док се остале промјене признају као промјене у капиталу.

Дати кредити и потраживања

Дати кредити и остала потраживања са фиксним или утврдивим плаћањима која не котирају на активном тржишту, могу се класификовати као кредити и потраживања. Кредити и потраживања се мјере по амортизованом трошку користећи метод ефективне каматне стопе умањен за умањење вриједности. Приход од камате се признаје примјеном ефективне каматне стопе.

Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина укључују готовину у благајни, депозите код комерцијалних банака, као и високо ликвидна средства која се могу брзо конвертовати у познате износе готовине, уз безначајан ризик од промјене вриједности.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.6. Финансијска имовина (наставак)

Умањења финансијске имовине

Финансијска имовина, осим имовине исказане по фер вриједности кроз биланс успјеха, процијењена је за индикаторе умањења на сваки датум извјештаја о финансијском положају. Финансијска имовина је умањена тамо гдје је доказано да су, као резултат једног или више догађаја који су се десили након почетног признавања финансијске имовине, процијењени будући новчани токови инвестиције измијењени.

За акције које не котирају на берзи, а класификоване су као расположиве за продају, значајан или продужен пад у фер вриједности вриједносног папира испод његовог трошка сматра се објективним доказом умањења.

За сву осталу финансијску имовину, укључујући откупиве хартије од вриједности класификоване као расположиве за продају, и потраживања по финансијском зајму, објективан доказ умањења може укључити:

- значајне финансијске тешкоће издаваоца или корисника; или
- пропуст или делинквенција у отплати камате или главнице; или
- могућност да ће дужник доћи у стечај или финансијску реорганизацију.

Умањења финансијске имовине (наставак)

За одређене категорије финансијске имовине, као што су потраживања за пласиране кредите, средства за која је процијењено да нису умањена, појединачно се накнадно процијењују за умањење на колективној основи. Објективан доказ умањења портфолиа потраживања могао би укључити претходно искуство Друштва у наплати, кашњење у наплати након периода доспијећа, као и промјене у националним или локалним економским условима који су у узајамној вези са неизвршењем потраживања.

За финансијску имовину исказану по амортизованом трошку, износ умањења је разлика између књиговодствене вриједности имовине и садашње вриједности процијењених будућих новчаних токова, дисконтованих користећи оригиналну ефективну каматну стопу финансијског средства.

Књиговодствена вриједност финансијске имовине је умањена за губитке директно за сву финансијску имовину, осим за потраживања гдје је књиговодствена вриједност умањена кроз употребу резервација за умањење вриједности. Када није могуће наплатити потраживања од купаца, онда су иста отписана на терет резервације за умањење вриједности. Накнадни поврат износа који су претходно отписани се опреходује у корист резервације за умањење вриједности. Промјене у књиговодственој вриједности резервације за умањење вриједности евидентирају се у билансу успјеха.

Са изузетком хартија од вриједности расположивих за продају, ако се, у наредном периоду, износ губитака од умањења вриједности смањи, и то смањење се односи на догађај који је настао након што је умањење признато, претходно признат губитак умањења може се признати кроз биланс успјеха у мјери која неће резултовати књиговодственим износом већим него што би био амортизовани трошак да није дошло до признавања умањења вриједности на датум када је умањење вриједности исправљено.

Што се тиче хартија од вриједности - улагања расположивих за продају, губици од умањења претходно признати кроз биланс успјеха се не поништавају кроз биланс успјеха. Било које увећање у фер вриједности након губитка умањења је признато директно у капитал.

Престанак признавања финансијске имовине

Друштво ће престати признавати финансијску имовину само када уговорна права на новчане токове од финансијске имовине истекну; или ако пренесе финансијску имовину, па самим тим и све ризике и награде од власништва средства на други субјект. Ако Друштво не пренесе нити задржи суштински све ризике и поврате од власништва и задржи контролу над финансијском имовином, Друштво наставља да признаје финансијску имовину.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.7. Финансијске обавезе

Финансијске обавезе обухватају дугорочне и краткорочне обавезе из пословања и остале обавезе.

Финансијске обавезе се иницијално признају у износу примљених средстава. Након почетног признавања финансијске обавезе се мјере у износу по коме је обавеза почетно призната умањена за отплате главнице, увећана за износе капитализованих камата и умањена за било који отпис одобрен од стране повјериоца. Финансијске обавезе су исказане по амортизованој вриједности коришћењем ефективне каматне стопе. Обавезе по основу камата на финансијске обавезе се евидентирају на терет финансијских расхода у периоду на који се односе и приказују у оквиру осталих краткорочних обавеза.

Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу или када је обавеза плаћања, предвиђена уговором, укинута или истекла.

3.8. Бенефиције запосленима

У складу са домаћим прописима, Друштво је обавезно да уплаћује доприносе државним фондовима за социјалну заштиту и пензионо осигурање који се обрачунавају примјеном специфичних, законом прописаних стопа. Ови доприноси књиже се на терет трошкова у периоду на који се односе.

3.8. Бенефиције запосленима (наставак)

У складу са прописима у Републици Српској и Брчко Дистрикту, при одласку у пензију запослени остварују право на исплату отпремнине у висини три просјечне мјесечне плате или три просјечне плате исплаћене у Друштву у периоду од протекла три мјесеца, у зависности од тога шта је за запосленог повољније. За запослене у Федерацији Босне и Херцеговине, при одласку у пензију запослени остварују право на исплату отпремнине у висини шест просјечних мјесечних плата или шест просјечних плата у Федерацији Босне и Херцеговине у периоду од протекла три мјесеца, у зависности од тога шта је за запосленог повољније. Ови трошкови књиже се на терет трошкова у периоду на који се односе. Друштво нема дефинисане бенефиције запослених по основу јубиларних награда.

На основу IAS 19 "Примања запослених" захтијева се обрачун и укалкулисавање садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине.

Трошкови везани за накнаде приликом одласка у пензију утврђују се коришћењем метода пројектованих јединица кредитирања, са актуарским одмјеравањем које се врши на дан биланса стања.

3.9. Порези и доприноси

Текући порез на добит

Текући порез на добит представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит. Текући порез на добит представља износ који се обрачунава примјеном прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добити прије опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода, а у складу са пореским прописима Републике Српске.

Порески прописи Републике Српске предвиђају могућност умањења пореске основице за износе улагања у некретнине, постројења и опрему за обављање властите производне дјелатности и за износе плаћеног пореза на доходак и доприноса на лична примања за више од 30 новозапослених радника на крају пословне године.

Порески прописи Републике Српске не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за поврат пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Дана 1. јануара 2016. године ступио је на снагу нови Закон о порезу на добит. Новим Законом није промијењена стопа пореза на добит, а руководство Друштва сматра да поједине измјене, које се односе на утврђивање пореске основице неће имати материјално значајан утицај на финансијске извјештаје Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.9. Порези и доприноси (наставак)

Текући порез на добит (наставак)

Друштво има пословне јединице у Федерацији БиХ и Брчко Дистрикту, те обрачун пореза на добит за ове пословне јединице врши у складу са ентитетским прописима. Порез на добит плаћен у Федерацији БиХ и Брчко Дистрикту признаје се у Републици Српској као порески кредит до износа који би био обрачунат у складу са прописима Републике Српске.

Одложени порез на добит

Одложени порез на добит се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произишле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза у билансу стања и њихове књиговодствене вриједности. Важеће пореске стопе на дан биланса стања или пореске стопе које су након тог дана ступиле на снагу, користе се за утврђивање разграниченог износа пореза на добитак. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска потраживања се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пореских губитака и пореских кредита, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вјероватно постојати опорезиви добитак од којег се пренијети порески губитак и кредити могу умањити.

Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата представљају плаћања према важећим републичким и општинским прописима ради финансирања разних комуналних и републичких потреба. Ови порези и доприноси укључени су у оквиру осталих пословних расхода.

3.10. Лизинг

Лизинг се класификује као финансијски лизинг у свим случајевима када се лизингом, на корисника лизинга, преносе у највећој мјери сви ризици и користи који произлазе из власништва над средствима. Сваки други лизинг се класификује као оперативни лизинг.

Друштво као давалац лизинга

Приход по основу оперативног лизинга (приход од закупа) признаје се примјеном линеарне методе током периода трајања лизинга. Индиректни трошкови настали у преговорима и уговарањем оперативног лизинга додају се књиговодственом износу изнајмљеног средства и признају се на пропорционалној основи током периода трајања лизинга.

Друштво као корисник лизинга

Рате по основу оперативног лизинга се признају као трошак на линеарној основи за вријеме трајања лизинга, осим када постоји нека друга систематска основа која боље одсликава временски шаблон трошења економских користи од изнајмљеног средства. Потенцијалне накнаде настале на основу оперативног лизинга признају се као трошак у периоду у којем су настале.

У случају када се одобравају лизинг олакшице, оне улазе у састав оперативног лизинга и признају се као обавеза. Укупна корист од олакшица признаје се као смањење трошкова изнајмљивања на линеарној основи, осим када постоји нека друга систематска основа која боље одсликава временску структуру трошења економских користи од изнајмљеног средства.

3.11. Инвестиционе некретнине

Инвестициона некретнина је некретнина која се држи у циљу остваривања прихода од закупнине или пораста вриједности капитала или и једног и другог (укључујући некретнине које се изграђују да би се користиле у наведене сврхе). Инвестициона некретнина се почетно вреднује по набавној вриједности/цијени коштања. Трошкови трансакције се укључују у почетно одмјеравање. Након почетног признавања, инвестиционе некретнине се вреднују по набавној вриједности и умањене за исправку вриједности по основу амортизације, и укупне евентуалне акумулиране губитке због умањења вриједности.

Инвестиционе некретнине престају да се признају по отуђењу или када се инвестициона некретнина трајно повуче из употребе и не очекују се никакве будуће економске користи од њеног отуђења. Добити или губити који настају услед повлачења или отуђења инвестиционе некретнине се утврђују као разлика између нето прихода од отуђења и књиговодствене вриједности средства, и признају се на добитку и губитку у периоду повлачења или отуђења.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ

Презентација финансијских извјештаја захтијева од руководства коришћење најбољих могућих процјена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вриједности средстава и обавеза и објелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извјештаја, као и прихода и расхода у току извјештајног периода. Ове процјене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извјештаја, а будући стварни резултати могу да се разликују од процијењених износа.

Процјене и претпоставке се стално преиспитују. Измјене књиговодствених процјена признају се у периоду измјене уколико се односе само на тај период или у периоду измјене и у будућим периодима уколико измјена утиче на текући и будуће периоде.

Основне претпоставке које се односе на будуће догађаје и остале значајне изворе неизвесности при давању процјене на дан извјештаја о финансијском положају - биланса стања, која носе ризик са могућим исходом у материјално значајним корекцијама садашње вриједности средстава и обавеза у наредној финансијској години, представљене су у наредном тексту:

Процијењени корисни вијек основних средстава и нематеријалних улагања

Одређивање корисног вијека опреме је засновано на историјском искуству са сличним средствима, као и предвиђеним технолошким напретком и промјенама економских и индустријских фактора. Адекватност процијењеног преосталог корисног вијека опреме се анализира годишње или гдје год постоји индиција о значајним промјенама одређених претпоставки.

Обезвређење вриједности средстава

На дан биланса стања руководство Друштва анализира вриједности средстава приказаних у финансијским извјештајима. Уколико постоји индиција да за неко средство постоји обезвређење, надокнадиви износ тог средства се процијењује како би се утврдио износ обезвређења. Уколико је надокнадиви износ неког средства процијењен као нижи од вриједности исказане у финансијским извјештајима, вриједност средства исказаног у финансијским извјештајима се смањује до своје надокнадиве вриједности.

Исправка вриједности потраживања

Друштво обрачунава обезвређење ставки активе на основу процјене руководства о њиховој вјероватној ненаплативости, а на основу интерне методологије усаглашене са захтјевима IAS 39, као и прописима Агенције за банкарство Републике Српске.

Методологија процјене исправке вриједности потраживања

Друштво својом Методологијом дефинише критеријуме за идентификацију потраживања која је потребно појединачно процијенити, као и критеријуме за оцјену потраживања која су предмет групне процјене. Методологија се заснива на правилима и историјским подацима, те уважава објективне критеријуме пословања на локалном тржишту (кориштење реалне дисконтне стопе приликом процјене очекиваних новчаних токова, утрживост колатерала и вријеме потребно за реализацију, важеће законске прописе и судску праксу у извршењу истих, тренутне економске услове и друге релевантне факторе који утичу на финансијску способност дужника).

Методологија се примјењује на све билансне кредитне изложености Друштва (доспјела главница, недоспјела главница, доспјела камата), и то на:

- изложености које на дан обрачуна имају статус активне,
- изложености које на дан обрачуна имају статус отписане/ненаплаћене (изложености које су у било којем тренутку од почетка рада Друштва ушле у групу кашњења преко 180 дана, а да након тога нису наплаћене).

Друштво је Методологијом дефинисало да се исправка вриједности неће вршити на изложености чија је вриједност мања од 50 КМ.

Друштво дефинише доспјелу камату као износ камате који је у кашњењу 90 дана или више. Укупна недоспјела камата се води ванбилансно и не улази у билансну кредитну изложеност.

Начин обрачуна исправке вриједности Друштва зависи од тога да ли се изложеност третира као појединачно материјално значајна или не. Друштво је интерно дефинисало да се укупна изложеност клијента (групе повезаних лица) сматра појединачно материјално значајном уколико, на дан обрачуна исправке вриједности, прелази лимит од 10,000 КМ, и на основу тог лимита укупне изложености се дијеле на појединачно материјално значајне изложености и материјално мање значајне изложености.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ (наставак)

Методологија процјене исправке вриједности потраживања (наставак)

Код изложености које су у групи "дана кашњења преко 90 дана", Друштво не врши одређивање материјалне значајности, већ преко групне процјене објективног доказа обезвређења директно упућује на портфолио исправку вриједности (Портфолио исправку вриједности II). Ове изложености се узимају од почетка рада Друштва.

За све појединачно материјално значајне изложености у статусу "default", и код којих постоје објективни фактори ризика, Друштво врши појединачну исправку вриједности. Појединачна исправка вриједности се израчунава као разлика између укупне билансне изложености клијента по кредиту (доспјела главница, недоспјела главница, доспјела камата) и збира нето садашње вриједности процијењених будућих токова новца (из редовне отплате и из активираних инструмената осигурања) тог кредита.

За појединачне материјално значајне изложености код којих није утврђен доказ постојања објективног обезвређења Друштво додаје појединачно мање значајним изложеностима, и даље процијењује кроз групну процјену обезвређења.

Све изложености које Друштво према својим дефинисаним критеријима одреди за портфолио исправку вриједности, даље разврстава у одговарајуће хомогене групе. Друштво користи процјену историјских параметара из базе података везане за период уназад дванаест квартала од момента обрачуна, на начин да се прате миграције по одређеним групама кашњења.

Обрачун исправке вриједности по појединачно материјално мање значајним изложеностима и придруженим појединачно материјално значајним изложеностима (придружене након индивидуалне процјене кроз коју је процијењено да не постоји објективни доказ обезвређења), а за које се кроз групну процјену постојања објективног доказа обезвређења утврдило да исти не постоји, Друштво врши преко портфолио исправке вриједности, а у оквиру ње преко специфичне подврсте „Портфолио исправка вриједности I“.

За сваку хомогену групу се прати кретање миграције портфолија из дефинисаних група дана кашњења у статус default (групу кашњења преко 90 дана) и обрнуто, из групе кашњења преко 90 дана у дефинисане групе кашњења. Добијене проценте Друштво назива историјским процентима обезвређења (ИПО) и процентима умањења обезвређења (ИПУО). По Методологији коју је Друштво дефинисало, након што се по свакој појединачној изложености груписаној у одређену групу кашњења, од износа обезвређења одузме износ умањења обезвређења добија се разлика која представља износ резервисања по појединачној изложености, а њихов збир даје укупан износ резервисања на нивоу групе.

Кроз портфолио исправку вриједности II, Друштво врши исправку вриједности за:

- материјално мање значајне изложености код којих је кроз групну процјену постојања објективног доказа обезвређења утврђено објективно обезвређење (статус default) (у даљем тексту - Група II А);
- изложености за које се није вршило одређивање материјалне значајности, а које се налазе у групи дана кашњења преко 180 дана (по АБРС отписане/неотплаћене) и које су директно упућене на портфолио исправку вриједности (у даљем тексту – Група II Б). У овој групи се налазе изложености са наведеним карактеристикама од почетка рада Друштва до дана вршења исправке вриједности.

За кредите из групе А, за сваку хомогену групу Друштво прати кретање миграције портфолија из дефинисаних група дана кашњења у групу кашњења преко 180 дана. Затим добијене историјске проценте обезвређења ИПО примјењује на појединачне изложености, груписане по групама дана кашњења, на датум вршења исправке вриједности, а добијени износи представљају износе обезвређења за сваку изложеност, а њихов збир представља износ обезвређења на нивоу групе кашњења.

Код групе Б, изложености Друштво је у претходним годинама, а и у току 2016. године дијелило у двије групе кашњења: кашњење од 181 до 360 дана и кашњење више од 360 дана. Након тога, утврђују се историјски подаци за ову групу изложености, на начин да се од почетка рада Друштва до дана исправке вриједности прати колико је изложености, које су некада биле у групи дана кашњења 181- 360 дана, отплаћено и колико је изложености, које су некад биле у групи кашњења више од 360 дана, отплаћено. Добијене проценте Друштво, на дан обрачуна исправке вриједности, примјењује на тренутне изложености у овим групама кашњења, а добијени износ представља износ за који се умањују њихова укупна резервисања.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године**4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ (наставак)***Фер вриједност*

Пословна политика Друштва је да објелодани информације о правичној вриједности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вриједност значајно разликује од књиговодствене вриједности. У Републици Српској не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вриједност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта.

Руководство Друштва врши процјену ризика и, у случајевима када се оцијени да вриједност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вриједности. По мишљењу руководства Друштва, износи у овим финансијским извјештајима одражавају вриједност која је, у датим околностима, највјеродостојнија и најкориснија за потребе извјештавања.

Бенефиције запосленима

У складу са наведеним, Друштво је ангажовало овлашћеног актуара да у име Друштва изврши обрачун садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине на дан 31. децембра 2016. године. Приликом обрачуна наведене садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине овлашћени актуар је користио сљедеће претпоставке: дисконтна стопа је екстраполирана на основу текућих тржишних приноса, пројектовани раст зарада 1,16 % годишње, планирана блага дефлација, године радног стажа за одлазак у пензију – у складу са Законом о пензијско-инвалидском осигурању РС, пројектована флукуација запослених на основу података о историјском кретању запослених у претходном периоду, званично објављене стопе морталитета из окружења, као и остали услови неопходни за остваривање права на отпремнину.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

5. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ КАМАТА

а) Приходи по основу камата	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2016.	2015.
Кредити пласирани комитентима	25,146,410	22,263,557
Средства код банака	84	358
Остало	49,929	62,486
	<u>25,196,423</u>	<u>22,326,401</u>
б) Расходи по основу камата	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2016.	2015.
Камата European Fund for Southeast Europe (EFSE)	798,915	901,447
Камата Responsibility SICAV	1,134,202	946,888
Камата Instituto de Credito Oficial (ICO) - AECI	621,686	932,690
Камата KCD Mikrofinanzfonds Bank Im Bistum, Essen (INKOFIN)	473,094	555,238
Камата FMO	504,268	438,155
Камата NOVIB	383,557	394,229
Камата Saint-Honore Microfinance (DEXIA)	155,048	280,375
Камата Symbiotics SICAV	304,311	244,403
Камата Investiciono-razvojna banka RS, Бања Лука	184,364	243,273
Камата DUAL RETURN FUND	117,350	176,001
Камата Sberbank a.d. Бања Лука	135,320	132,501
Камата MF Banka a.d. Бања Лука	3,341	-
Камата Addiko Bank a.d. Бања Лука	22,131	-
Камата Фонд за развој и запошљавање РС	58,580	119,419
Камата EMF MICROFINANCE FUND AGmvK-SYMBIOTICS	117,350	100,826
Камата FINETHIC-SYMBIOTICS	94,471	41,873
Камата IFAD	12,874	23,583
Камата Министарство финансија РС	8,239	21,225
Камата Intesa SanPaolo Bank, Бања Лука	198,232	6,621
Камата Global impact Investment Sarl - Symbiotics	58,675	4,727
Камата CEB	5,191	4,254
Камата KFW	28,406	1,408
Камата FS FS	167,272	-
Камата FS FS	262,706	-
	<u>5,849,583</u>	<u>5,569,136</u>

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

6. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ НАКНАДА И ПРОВИЗИЈА

а) Приходи по основу накнада и провизија	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2016.	2015.
Накнаде по основу одобравања кредита	1,337,511	1,183,710
Провизије за пријевремену отплату кредита	40,056	32,332
Остале накнаде и провизије	24,098	41,665
	<u>1,401,665</u>	<u>1,257,707</u>

б) Расходи по основу накнада и провизија	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2016.	2015.
Накнаде за услуге платног промета	891,546	794,293
Остале банкарске провизије	196,993	136,811
Остале накнаде и провизије	64,412	37,894
	<u>1,152,951</u>	<u>968,998</u>

7. КУРСНЕ РАЗЛИКЕ

	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2016.	2015.
Позитивне курсне разлике	237	567
Негативне курсне разлике	(141)	(302)
	<u>96</u>	<u>265</u>

8. ОСТАЛИ ПРИХОДИ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2016.	2015.
Приходи од продаје ХОВ и улога	1,444,340	-
Добит по основу продаје сталних средстава	714,478	11,220
Приходи по основу наплате потраживања за затезну и суспендовану камату из ванбилансне евиденције	321,949	475,141
Приходи од наплаћених судских трошкова	114,391	160,351
Приходи од закупа	111,474	222,343
Приходи од дивиденди	189,200	339,221
Приходи од наплаћених опомена клијентима	68,670	197,128
Остали приходи	94,708	98,834
	<u>3,059,210</u>	<u>1,504,238</u>

Приходи од продаје ХОВ и улога у пословној 2016 години у износу 1,444,340 ВАМ, односи се на приход остварен продајом акцијског капитала у МФ Банка а.д. Бања Лука у износу од 1,047,042 ВАМ (напомена 14.) и продајом удјела у "ДУИФ Микрофин инвест "д.о.о. Бања Лука у износу од 397,298 ВАМ (напомена 15.)

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

9. ОСТАЛИ РАСХОДИ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра	
	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
Нето зараде	4,954,743	4,323,689
Порези и доприноси на зараде	3,358,338	2,912,931
Остале накнаде запосленима	676,871	643,922
Отпремнине	2,400	30,568
Закупнина	1,036,883	875,297
Индиректни порези и доприноси	681,932	707,511
Трошкови судских такси	195,590	280,833
Професионалне услуге	361,995	546,910
Амортизација	558,136	595,526
Трошкови рекламе	186,404	141,573
Трошкови комуникације	593,486	617,841
Гориво	210,027	230,477
Остали расходи	700,185	473,487
Путни трошкови	190,252	278,089
Комуналије	256,968	272,612
Трошкови канцеларијског материјала	174,742	202,163
Трошкови одржавања основних средстава	191,230	259,453
Трошкови осигурања	167,664	191,704
Директан отпис ненаплативих потраживања	18,786	21,786
Губитак по основу умањења основних средстава	2,251	1,046
Губитак по основу продаје удјела	11,200	-
	<u>14,530,083</u>	<u>13,607,418</u>

10. КРЕТАЊА НА ИСПРАВКАМА ВРИЈЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА И РЕЗЕРВИСАЊИМА

а) Књижења у корист биланса успеха

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра	
	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
Кредити пласирани комитентима	731,579	311,017
Обрачуната камата и остала актива	(4,317)	94,111
	<u>727,262</u>	<u>405,128</u>

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

10. КРЕТАЊА НА ИСПРАВКАМА ВРИЈЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА И РЕЗЕРВИСАЊИМА
(наставак)

б) Кретања током године на исправкама вриједности и резервисањима

	У Конвертибилним маркама				
	Кредити пласирани комитентима	Обрачуната камата	Финансијска средства, улагања ии остала актива	Резерви- сања за отпремнине радника	Укупно
Стање, 1. јануар 2015. године	22,103,612	693,035	450,440	42,480	23,289,567
Издвајања у току године на терет расхода	3,937,612	117,480	346,522	-	4,401,614
Укидање резервисања у корист прихода	(2,271,684)	(59,667)	(450,440)	(4,623)	(2,786,414)
Укидање резервисања по основу наплате потраживања која су била у кашњењу преко 180 дана	(1,976,945)	(43,383)	-	-	(2,020,328)
Резервисања на пензије	-	-	-	(1,813)	(1,813)
Искњижавање портфолија продатог МФ банци	(99,690)	(1,035)	-	-	(100,725)
Трајно отписана средства	(8,471)	(973)	-	-	(9,444)
Стање, 1. јануар 2016. године	<u>21,684,434</u>	<u>705,457</u>	<u>346,522</u>	<u>36,044</u>	<u>22,772,457</u>
Издвајања у току године на терет расхода	2,508,546	72,521	268	-	2,581,335
Укидање резервисања у корист прихода	(1,517,203)	(36,194)	-	-	(1,553,397)
Укидање резервисања по основу наплате потраживања која су била у кашњењу преко 180 дана	(1,722,922)	(33,900)	-	-	(1,756,822)
Резервисања на пензије	-	-	-	1,622	1,622
Трајно отписана средства	(13,805)	(622)	-	-	(14,427)
Стање, 31. децембар 2016. године	<u>20,939,050</u>	<u>707,262</u>	<u>346,790</u>	<u>37,666</u>	<u>22,030,768</u>

11. ПОРЕЗ НА ДОБИТ

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра 2016.	31. децембра 2015.
Текући порез на добит	942,596	569,892
Умањење одложених пореских средстава	-	(1,813)
	<u>942,596</u>	<u>568,079</u>

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

11. ПОРЕЗ НА ДОБИТ (наставак)

Трошак пореза на добит може бити усклађен са добитком из биланса успјеха како слиједи:

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2016.	2015.
Добит прије опорезивања	8,852,039	5,348,187
Трошкови који се не признају	763,208	690,881
Усклађење прихода	(189,284)	(340,146)
Опорезива добит (пореска основица)	9,425,963	5,698,922
Укупно порез на добит (10% пореске основице)	<u>942,596</u>	<u>569,892</u>
<i>Ефективна стопа пореза на добит</i>	<u>10,65%</u>	<u>10,66%</u>

Промјене у одложеним пореским средствима, настале по основу резервисања за отпремнине и неискориштене годишње одморе по IAS 19, могу се приказати како слиједи:

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2016.	2015.
Стање на дан 1. јануара	5,508	7,321
Умањење одложених пореских средстава	-	(1,813)
Стање на дан 31. децембра	<u>5,508</u>	<u>5,508</u>

Текуће пореске обавезе

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар	31. децембар
	2016.	2015.
Обавезе за текући порез на добитак	<u>661,854</u>	<u>216,453</u>

12. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар	31. децембар
	2016.	2015.
Новчана средства у Конвертибилним маркама	6,442,647	4,723,773
Новчана средства у иностраној валути	64,153	774,970
	<u>6,506,800</u>	<u>5,498,743</u>

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

13. КРЕДИТИ ПЛАСИРАНИ КОМИТЕНТИМА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Кредити пласирани комитентима	182,214,652	170,356,971
Исправка вриједности кредита пласираних комитентима	(20,939,050)	(21,684,434)
	<u>161,275,602</u>	<u>148,672,537</u>
	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Концентрација ризика по економским секторима:		
Услуге	17,864,139	16,711,144
Пољопривреда	71,590,159	71,577,205
Трговина	10,800,795	10,174,955
Производња	5,627,396	5,963,728
Становништво	76,273,951	65,799,643
Кредити радницима	58,212	130,296
	<u>182,214,652</u>	<u>170,356,971</u>
Исправка вриједности кредита пласираних комитентима	(20,939,050)	(21,684,434)
	<u>161,275,602</u>	<u>148,672,537</u>

Годишње ефективне каматне стопе на кредите су између 18.34% - 24.57% (2015. године: 17.72% - 24.60%). Кредити су одобрени са просјечним доспијећем од 22,47 мјесеци (2015. 22,11 мјесеци).

14. УЛАГАЊА У ЗАВИСНА ПРАВНА ЛИЦА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Микрофин осигурање а.д. Бања Лука	1,599,100	2,869,100
MF Ванка а.д. Бања Лука	25,847,046	33,513,000
ДУИФ Микрофин инвест д.о.о. Бања Лука	-	160,000
	<u>27,446,146</u>	<u>36,542,100</u>

Микрофин осигурање а.д. Бања Лука

Укупан број акција које на дан 31. децембра 2016. године, посједује Друштво у зависном друштву Микрофин осигурање а.д. Бања Лука износи 15,991 или 29.07% укупног капитала, са укупном номиналном вриједношћу од 1,599,100 Конвертибилних марака.. Током 2016. године, Друштво је продало 23.09% укупног капитала у Микрофин осигурању а.д. Бања Лука, повезаном физичком лицу са Друштвом. Друштво је на дан 31. децембра 2016. године, заједно са улогом повезаних физичких лица са Друштвом, контролисало укупно 62.17% укупног капитала овог зависног друштва

MF Ванка а.д. Бања Лука

Уговором о купопродаји капитала некадашње ИЕФК банк а.д. Бања Лука (сада - МФ Ванка а.д. Бања Лука) потписаним 8. јула 2010. године, Друштво је купило 99% капитала наведене банке од ранијих власника (Источно-Европска Финансијска Корпорација, Санкт Петербург, Руска Федерација и господина Гитељсон Александар Владимирович за износ од 12,672,000 Конвертибилних марака). На основу наведеног Уговора Друштво постаје већински акционар, те преузима управљање и контролу над МФ Ванка а.д. Бања Лука. У истој години, Друштво је извршило прву докапитализацију у износу од 6,000,000 Конвертибилних марака.

Рјешењем о регистрацији Окружног привредног суда Бања Лука, број 057-0-Рег-14-002203 од 15. септембра 2014.године, регистрована је спроведена докапитализација од стране Друштва у износу од додатних 2,000,000 Конвертибилних марака.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

14. УЛАГАЊА У ЗАВИСНА ПРАВНА ЛИЦА (наставак)

У току 2015. године, Друштво је извршило још двије уплате по основу докапитализације, и то:
 - дана 15.04.2015. у износу од 4,000,000 Конвертибилних марака и
 - дана 07.12.2015. у износу од 8,841,000 Конвертибилних марака

Укупан број акција које је посједовало Друштво на дан 31. децембра 2015. године у MF Банка а.д. Бања Лука је 406,410 или 99.51% са укупном номиналном вриједношћу од 40,641,000 Конвертибилних марака.

У току 2016. године, Друштво је продало 94,518 акција MF Банка а.д. Бања Лука иностраним инвеститорима (KFW, Њемачка и FMO, Њемачка), и то за 8,840,996 Конвертибилних марака. Књиговодсвена вриједност продатих акција на дан продаје била је 7,793,954 Конвертибилних марака, односно Друштво је остварило приход по основу продаје дијела акција у износу од 1,047,042 Конвертибилних марака (напомена 8). Такође, током 2016. године Друштво је купило додатних 2.000 акција MF банка а.д. Бањалука, од физичког лица повезаног са Друштвом.

Укупан број акција које посједује Друштво на дан 31. децембра 2016. године у MF Банка а.д. Бања Лука је 313,892 или 76,86% са укупном номиналном вриједношћу од 31,389,200 Конвертибилних марака.

ДУИФ Микрофин инвест д.о.о. Бања Лука

Улагање у Друштво за управљање инвестиционим фондовима "Микрофин Инвест" д.о.о. Бања Лука у износу од 160,000 Конвертибилних марака на дан 31. децембра 2015. године је представљало 40% укупног капитала овог правног лица, и исто је продато у току 2016.године.

15. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА РАСПОЛОЖИВА ЗА ПРОДАЈУ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Отворени инвестициони фонд "Микрофин плус", Бања Лука	-	1,581,912
	-	1,581,912

На дан 31. децембра 2015. године Друштво је посједовало 37.23% удјела у Отвореном инвестиционом фонду "Микрофин плус", Бања Лука. Наведени удео Друштво је продало у току 2016. године по фер тржишној вриједности, при чему је остварило приход у износу од 397,298 Конвертибилних марака (напомена 8).

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

16. ОСНОВНА СРЕДСТВА И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	У Конвертибилним маркама						
	Земљиште и грађевински објекти	Инвестиционе некретнине	Намјештај и канцеларијска опрема	Возила	Рачунарска опрема	Укупно	Нематеријална улагања
Набавна вриједност							
Стање, 1. јануар 2015.	3,901,521	2,042,334	1,085,725	3,019,227	1,073,830	11,122,637	10,640
- Повећања	-	-	72,519	248,575	19,533	340,627	9,018
- Расходовања	-	-	(14,657)	-	(26,909)	(41,566)	-
- Продаја	-	-	-	(161,720)	-	(161,720)	-
Стање, 31. децембар 2015.	<u>3,901,521</u>	<u>2,042,334</u>	<u>1,143,587</u>	<u>3,106,082</u>	<u>1,066,454</u>	<u>11,259,978</u>	<u>19,658</u>
- Повећања	14,489	-	60,867	571,099	45,530	691,985	7,020
- Расходовања	-	-	(139,238)	(276)	(256,148)	(395,662)	-
- Продаја	(2,994,697)	(1,431,005)	-	(268,075)	-	(4,693,777)	-
- Преноси са инвестиционих некретнина на грађевинске објекте	195,285	(195,285)	-	-	-	-	-
Стање, 31. децембар 2016.	<u>1,116,598</u>	<u>416,044</u>	<u>1,065,216</u>	<u>3,408,830</u>	<u>855,836</u>	<u>6,862,524</u>	<u>26,678</u>
Исправка вриједности							
Стање, 1. јануар 2015.	678,869	228,358	866,896	2,318,719	750,515	4,843,357	6,896
- Амортизација за годину	81,466	26,550	70,767	267,728	145,640	592,151	3,375
- Расходовања	-	-	(13,994)	-	(26,527)	(40,521)	-
- Продаја	-	-	-	(161,720)	-	(161,720)	-
Стање, 31. децембар 2015.	<u>760,335</u>	<u>254,908</u>	<u>923,669</u>	<u>2,424,727</u>	<u>869,628</u>	<u>5,233,267</u>	<u>10,271</u>
- Амортизација за годину	59,255	12,229	69,813	291,870	121,059	554,226	3,910
- Расходовања	-	-	(137,680)	(276)	(255,454)	(393,410)	-
- Продаја	(195,953)	(93,635)	-	(263,332)	-	(552,920)	-
- Пренос исправке вриједности инв.некретнине на гр.објекте	12,905	(12,905)	-	-	-	-	-
Стање, 31. децембар 2016.	<u>636,542</u>	<u>160,597</u>	<u>855,802</u>	<u>2,452,989</u>	<u>735,233</u>	<u>4,841,163</u>	<u>14,181</u>
Садашња вриједност:							
- 31. децембар 2015.	<u>3,141,186</u>	<u>1,787,426</u>	<u>219,918</u>	<u>681,355</u>	<u>196,826</u>	<u>6,026,711</u>	<u>9,387</u>
- 31. децембар 2016.	<u>480,056</u>	<u>255,447</u>	<u>209,414</u>	<u>955,841</u>	<u>120,603</u>	<u>2,021,361</u>	<u>12,497</u>

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

17. ОБРАЧУНАТА КАМАТА И ОСТАЛА АКТИВА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Потраживања за камате	805,996	813,856
Обрачуната а недоспјела камата	993,005	855,407
Потраживања на основу провизије на издавање потврда и слање опомена	1,605	3,268
Потраживања по основу закупа пословног простора	3,211	8,817
Остала потраживања, дати аванси и материјално стечена актива	445,138	296,433
Унапријед плаћени трошкови	639,010	488,385
Потраживања од Банке Српске а.д. Бања Лука - у ликвидацији	346,790	346,522
	<u>3,234,755</u>	<u>2,812,688</u>
Минус: Исправка вриједности потраживања за камате	(707,262)	(705,457)
Исправка вриједности за потраживања остале активе	(346,790)	(346,522)
	<u>2,180,703</u>	<u>1,760,709</u>

18. ОБАВЕЗЕ ПО КРЕДИТИМА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Кредити у Конвертибилним маркама	13,972,623	19,377,187
Кредити у страним валутама	97,766,254	101,439,828
	<u>111,738,877</u>	<u>120,817,015</u>
	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар	31. децембар
	2016.	2015.
Кредити у Конвертибилним маркама:		
- Инвестиционо-развојна банка РС	7,972,623	10,977,187
- Intesa SanPaolo Bank д.д. БиХ	3,000,000	4,500,000
- Sberbank а.д. Бања Лука	2,000,000	3,900,000
- Addiko Bank а.д. Бања Лука	1,000,000	-
Кредити у страним валутама:		
- Instituto de Credito Official (ICO)	11,734,980	17,993,635
- European Fund for Southeast Europe (EFSE)	15,786,345	17,211,304
- FMO	8,556,756	9,779,150
- Responsibility SICAV	3,422,703	8,507,861
- Responsibility Global Microfinance Fund	9,779,150	8,116,695
- Bank Im Bistum / Incofin	-	7,823,320
- KfW	7,334,363	7,334,363
- Novib / Triple Jump	5,867,490	5,867,490
- Symbiotics SICAV-SIF	2,933,745	4,400,617
- Dexia / Blue Orchard	782,332	3,324,911
- Dual Return Fund / Symbiotics	1,955,830	1,955,830
- E MF Microfinance Fund AGmVK - Symbiotics	1,955,830	1,955,830
- CEV	3,422,703	1,955,830
- Фондација за развој и запошљавање Републике Српске	610,904	1,832,710
- Finethic S.C.A. SICAV-SIF	1,955,830	977,915
- Global Impact Investment Sarl-Symbiotics	977,915	977,915
- IFAD Projekat – Министарство пољопривреде , шумарства и водопривреде Републике Српске	642,120	642,120
- Responaibility SICAV (Lux) Microfinance	2,444,788	488,958
- Inclusion Министарство финансија Републике Српске	-	293,374
- Responsibility SICAV Financial Inclusion Fund	586,749	-
- Responsibility SICAV Mikrofinanz Fonds	3,324,911	-
- Frankfurt School Financial Service	5,867,490	-
- EBRD	7,823,320	-
	<u>111,738,877</u>	<u>120,817,015</u>

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године
18. ОБАВЕЗЕ ПО КРЕДИТИМА (наставак)

На дан 31. децембар 2016. године, следећи кредитни споразуми су били на снази:

	Валута	Износ кредита	Годишња каматна стопа	Датум доспијећа	Осигурање кредита
EFSE	ЕУР	400.000	6.30%	22.03.2017.	Није тражено
		200.000	6.30%	22.03.2017.	Није тражено
		900.000	5.50%	22.03.2021.	Није тражено
		1.428.572	6.00%	22.03.2019.	Није тражено
		2.142.858	6.00%	22.03.2019.	Није тражено
		1.000.000	5.15%	15.12.2021.	Није тражено
		2.000.000	5.15%	15.15.2021.	Није тражено
Dexia/ Blue Orchard	ЕУР	400.000	6.30%	28.02.2017.	Није тражено
Novib / Triple Jump	ЕУР	750.000	6.50%	15.03.2018.	Није тражено
		2.250.000	6.50%	15.07.2018.	Није тражено
ICO II	ЕУР	6.000.000	5.00%	22.01.2019.	Није тражено
Fond za razvoj i zap. RS	ЕУР	312.350	6М ИБОР+1.00%	15.03.2017.	портфолио
KFW-FRCP	ЕУР	1.250.000	0.00%	30.06.2017.	Није тражено
		2.500.000	0.00%	30.06.2017.	Није тражено
Responsibility Global Microfinance Fund	ЕУР	1.000.000	6.50%	12.11.2017.	Није тражено
		1.000.000	6.25%	30.10.2018.	Није тражено
		500.000	6.25%	26.06.2018.	Није тражено
		2.000.000	5.15%	08.02.2019.	Није тражено
Responsibility SICAV Financial Inclusion Fund	ЕУР	500.000	6.25%	16.03.2018.	Није тражено
		300.000	6.50%	12.11.2017.	Није тражено
Responsibility SICAV	ЕУР	250.000	6.25%	30.10.2018.	Није тражено
		1.000.000	5.15%	08.04.2019.	Није тражено
Responsibility SICAV Microfinanz Fonds	ЕУР	700.000	6.50%	12.11.2017.	Није тражено
		1.000.000	6.25%	16.03.2018.	Није тражено
		500.000	6.25%	26.06.2018.	Није тражено
		250.000	6.25%	30.10.2018.	Није тражено
		1.000.000	5.15%	08.04.2019.	Није тражено
IFAD	ЕУР	43.575	2% +6 мј. ЕУРИБОР	31.05.2021.	Мјенице
		48.762	2.00%	17.10.2023.	Мјенице
		182.633	2%+ 6 мј. ЕУРИБОР	30.05.2021.	Мјенице
		53.341	2.00%	31.05.2023.	Мјенице
E MF Microfinance Fund AGmvK - Symbiotics	ЕУР	500.000	6.00%	07.11.2017.	Није тражено
		500.000	6.00%	29.10.2018.	Није тражено
Finethic Microfinance- Symbiotics	ЕУР	500.000	5.25%	22.04.2019.	Није тражено
		500.000	6.00%	29.10.2018.	Није тражено
Symbiotics SICAV	ЕУР	1.000.000	5.25%	22.04.2019.	Није тражено
		500.000	6.00%	03.11.2017.	Није тражено
Global Impact Investment Sarl - Symbiotics Promissory Note 02/12/2015	ЕУР	500.000	6.00%	02.12.2018.	Није тражено
Dual Return Fund Symbiotics	ЕУР	1.000.000	6.00%	18.06.2018.	Није тражено
FMO	ЕУР	4.375.000	5.22%	10.04.2020.	Није тражено
CEB	ЕУР	1.250.000	0.14%	30.09.2017.	
		500.000	0.30%	29.09.2017.	Није тражено
SberBank BiH	ВАН	2.000.000	5.90%	31.07.2017.	Мјенице
Frankfurt School Financial Service	ЕУР	1.000.000	5.00%	20.04.2018.	Није тражено
		2.000.000	5.25%	20.01.2019.	Није тражено
EBRD	ЕУР	2.000.000	4.95%+6М ЕУРИБОР	08.05.2020.	Није тражено
		2.000.000	4.95%+6М ЕУРИБОР	08.05.2020.	Није тражено
Addico bank a.d. - револвинг	ВАН	4.000.000	5.00%	09.03.2017.	Мјенице
Intesa Sanpaolo Bank	ВАН	3.000.000	5.00%	15.12.2018.	Мјенице
Inv.-razvojna banka RS	ВАН	7.972.622	6 мј.ЕУРИБОР	до 01.08.2034.	Мјенице

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

18. ОБАВЕЗЕ ПО КРЕДИТИМА (наставак)

Посебни финансијски услови из кредитних уговора

Према уговорима о кредитима потписаним са различитим кредиторима, Друштво је обавезно да се придржава одређених процедура и рачуноводствених евиденција које адекватно одражавају операције Друштва у складу са Међународним рачуноводственим стандардима, односно Међународним стандардима за финансијско извјештавање, и одређеним финансијским условима.

На дан 31. децембра 2016. године Друштво испуњава све појединачне финансијске услове (ковенанте) из свих уговора са кредиторима.

19. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ, УКЉУЧУЈУЋИ ОБАВЕЗЕ ЗА ПОРЕЗЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Разграничене накнаде за одобравање кредита	1,224,685	1,088,421
Унапријед наплаћени ануитети	2,778,969	2,614,139
Обавезе по каматама на примљене кредите	1,028,327	1,124,434
Обавезе за порез по одбитку	1,539	198
Обавезе према запосленима	946,998	726,675
Остале обавезе	394,394	313,773
Обавезе за порезе	16,945	20,698
	<u>6,391,857</u>	<u>5,888,338</u>

20. КАПИТАЛ

Основни капитал

Структура основног капитала Друштва, на дан 31. децембра 2016. и 2015. године је следећа:

	31. децембар 2016.		31. децембар 2015.	
		%		%
Удружење грађана МИКРОФИН	<u>40,000,000</u>	<u>100</u>	<u>40,000,000</u>	<u>100</u>
	<u>40,000,000</u>	<u>100</u>	<u>40,000,000</u>	<u>100</u>

Минималан износ основног капитала који Друштво мора по Закону о микрокредитним друштвима (Службени гласник РС, број 64/06 и 116/11), имати уплаћен у новцу износи 500,000 Конвертибилних марака.

Законске резерве

Законске резерве са стањем на дан 31. децембра 2016. године у износу од 3,931,489 Конвертибилних марка настале у ранијим периодима издвајањем из добити Друштва, у складу са одредбама Закона о микрокредитним друштвима (Службени гласник РС, број 64/06 и 116/11), који дефинише да се ове резерве издвајају из добити све док резерва не достигне сразмјеру од 10% унесених улога.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

21. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Актива:		
Готовина и готовински еквиваленти:		
MF Банка а.д. Бања Лука	3,741,418	1,623,694
Улагања у повезана лица:		
Микрофин осигурање а.д. Бања Лука	1,599,100	2,869,100
MF Банка а.д. Бања Лука	25,847,046	33,513,000
ДУИФ Микрофин инвест д.о.о. Бања Лука	-	160,000
Потраживања :		
MF Банка а.д. Бања Лука -потраживања за закуп	-	3,962
Профи Нова а.д. Бања Лука-потраживања за закуп	-	4,395
Профи Нова а.д. Бања Лука-потраживања за закуп	10,332	
Микрофин осигурање а.д. Бања Лука-потраживања за закуп	-	373
МФ Инвест д.о.о. Бања Лука	-	87
Унапријед плаћено - АВР:		
MF Software д.о.о. Бања Лука -закуп	100,825	97,763
MF Банка а.д. Бања Лука – провизија за обраду кредита	1	-
Основна средства и нематеријална улагања:		
MF Software д.о.о. Бања Лука	40,809	14,014
Drvex а.д. Бања Лука	-	269
Микрофин осигурање а.д. Бања Лука	7,560	5,528
АБЦ АУТО д.о.о. Бања Лука	823	-
Унапријед плаћено каско осигурање - АВР:		
Микрофин осигурање а.д. Бања Лука	107,225	82,588
Укупно актива	31,455,139	38,374,773
Пасива:		
Обавезе према добављачима:		
Микрофин осигурање а.д. Бања Лука	75,470	58,016
Drvex а.д. Бања Лука	-	278
Профи Нова а.д. Бања Лука	9,204	-
MF Software д.о.о. Бања Лука	24,527	1,605
Остала ПВР:		
MF Банка а.д. Бања Лука	47	4
Укупно пасива	109,248	59,903

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

21. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА (наставак)

	У конвертибилним маркама	
	31. децембра 2016.	31. децембра 2015.
Приходи од провизија и камата:		
Микрофин осигурање а.д. Бања Лука	-	-
Приходи од закупа:		
MF Банка а.д. Бања Лука	100,095	205,956
МФ Инвест д.о.о. Вања Лука	1,136	4,544
Профи Нова а.д. Вања Лука	8,979	11,399
Приходи по основу укидања резервисања		
MF Банка а.д. Бања Лука	-	450,440
Приходи по основу дивиденди:		
Микрофин осигурање а.д. Бања Лука	189,200	339,221
Приходи по основу камата:		
MF Банка а.д. Бања Лука	1	-
Приходи по основу продаје ОС:		
MF Банка а.д. Бања Лука	683,393	-
Укупни приходи	982,804	1,011,560
Расходи по основу накнада:		
MF Банка а.д. Бања Лука - платни промет	(403,056)	(390,109)
MF Банка а.д. Бања Лука - остале накнаде и провизије	(20,124)	-
MF Банка а.д. Бања Лука - накнаде за обраду кредита	-	-
MF Банка а.д. Бања Лука - накнаде по основу продаје портфолиа	-	(2,768)
Расходи по основу камата:		
MF Банка а.д. Бања Лука	(3,341)	-
Расходи по основу нематеријалних услуга:		
Профи Нова а.д. Бања Лука	(129,647)	(120,983)
Drvex а.д. Бања Лука	-	-
Трошкови закупа:		
Drvex а.д. Бања Лука	(62,400)	(64,761)
MF Банка а.д. Бања Лука	(58,894)	-
Трошкови одржавања софтвера и други трошкови:		
Профи Нова а.д. Бања Лука	-	(2,224)
MF Software д.о.о. Бања Лука	(445,983)	(434,576)
Расходи по основу осигурања:		
АБЦ АУТО д.о.о. Бања Лука	(1,780)	(1,561)
Микрофин осигурање а.д. Бања Лука	(129,206)	(138,833)
Укупни расходи	(1,254,431)	(1,155,815)
Расходи, нето	(271,627)	(144,255)

Накнаде директору и осталим члановима Управе

Накнаде директору и осталим члановима Управе за су биле сљедеће:

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2016.	2015.
Бруто плате	151,016	156,709
Остале накнаде	28,700	34,028
Накнаде Управном одбору	137,545	132,570
	317,261	323,307

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

22. АНАЛИЗА РОЧНОСТИ СРЕДСТАВА И ОБАВЕЗА

Наредна табела приказује анализу средстава и обавеза према одговарајућој доспјелости на основу преосталог периода од датума биланса стања до уговореног датума доспијећа. Доспјелост средстава и обавеза и могућност репрограмирања каматоносних обавеза на дан њиховог доспијећа, уз прихватљиве трошкове, су значајни фактори за оцјену ликвидности Друштва и њену изложеност ризицима од промјене каматних стопа и девизних курса. Преостали период доспијећа средстава и обавеза са стањем на дан 31. децембра 2016. године је сљедећи:

	До мјесец дана	Од 1 до3 мјесеца	Од 3 до12 мјесеци	У Конвертибилним маркама Преко 1 године	Укупно
31. децембар 2016. године					
АКТИВА					
Готовина и готовински еквиваленти	6,506,800	-	-	-	6,506,800
Кредити пласирани комитентима	8,822,813	17,007,346	59,847,595	75,597,848	161,275,602
Улагања у зависна правна лица	-	-	-	27,446,146	27,446,146
Основна средства	-	-	-	2,033,858	2,033,858
Обрачуната камата , остала актива и одложена пореска средства	1,476,850	-	-	709,361	2,186,211
Укупно актива	16,806,463	17,007,346	59,847,595	105,787,213	199,448,617
ПАСИВА					
Обавезе по кредитима	5,186,058	6,360,618	27,279,073	72,913,128	111,738,877
Остале обавезе, укључујући обавезе за порезе	1,359,876	-	-	-	1,359,876
Обавеза за порез на добит	-	661,854	-	-	661,854
Резервисања	-	-	-	37,666	37,666
Унапријед плаћена провизија за обраду кредита	-	-	-	1,224,685	1,224,685
Унапријед наплаћени анuitети	-	-	-	2,778,969	2,778,969
Доспјела камата	243,274	492,299	292,754	-	1,028,327
Укупна пасива	6,789,208	7,514,771	27,571,827	76,954,448	118,830,254
Рочна неусклађеност	10,017,255	9,492,575	32,275,768	28,832,765	80,618,363
31. децембар 2015. године					
Укупна актива	15,017,500	15,795,950	56,216,409	113,067,748	200,097,607
Укупна пасива	5,448,137	15,833,565	24,424,812	81,251,336	126,957,850
Рочна неусклађеност	9,569,363	(37,615)	31,791,597	31,816,412	73,139,757

Руководство Друштва сматра да ће у наредном периоду континуираним усклађивањем новчаних токова прилива и одлива средстава и константним прибављањем потребних извора уз одређивање стриктних лимита за трошење средстава обезбјеђивати дневну ликвидност Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

23. ПРЕГЛЕД РИЗИКА ОД ПРОМЈЕНА КАМАТНИХ СТОПА

Друштво је изложено разним ризицима, који кроз ефекте промјена висине каматних стопа на тржишту, дјелују на њен финансијски положај и токове готовине. Наредна табела приказује преглед каматоносних и некаматоносних позиција Друштва на дан 31. децембра 2016. године.

На дан 31. децембра 2016. године	У Конвертибилним маркама		
	Каматоносно	Некаматоносно	Укупно
АКТИВА			
Готовина и готовински еквиваленти	6,504,855	1,945	6,506,800
Кредити пласирани комитентима	161,275,602	-	161,275,602
Улагања у зависна правна лица	-	27,446,146	27,446,146
Основна средства	-	2,033,858	2,033,858
Обрачуната камата и остала актива	-	2,180,703	2,180,703
Одложена пореска средства	-	5,508	5,508
Укупно актива	167,780,457	31,668,160	199,448,617
ПАСИВА			
Обавезе по кредитима	111,738,877	-	111,738,877
Остале обавезе, укључујући обавезе за порезе	-	6,391,857	6,391,857
Обавеза за порез на добит	-	661,854	661,854
Резервисања	-	37,666	37,666
Укупна пасива	111,738,877	7,091,377	118,830,254
Неусклађеност	56,041,580	24,576,783	80,618,363
На дан 31. децембра 2015. године			
Укупна актива	154,154,098	45,943,509	200,097,607
Укупна пасива	120,817,015	6,140,835	126,957,850
Неусклађеност	33,337,083	39,802,674	73,139,757

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

24. ДЕВИЗНИ ПОДБИЛАНС

Анализа средстава и обавеза исказаних у девизним износима, са стањем на дан 31. децембра 2016. године, приказана је по појединачним валутама:

	EUR	USD	BAM	Укупно
На дан 31. децембра 2016. године				
АКТИВА				
Готовина и готовински еквиваленти	61,442	2,711	6,442,647	6,506,800
Кредити пласирани комитентима	-	-	161,275,602	161,275,602
Улагања у зависна правна лица	-	-	27,446,146	27,446,146
Основна средства	-	-	2,021,361	2,021,361
Софтвер	-	-	12,497	12,497
Обрачуната камата и остала актива	414,039	-	1,766,664	2,180,703
Одложена пореска средства	-	-	5,508	5,508
Укупно актива	475,481	2,711	198,970,425	199,448,617
ПАСИВА				
Обавезе по кредитима	97,766,254	-	13,972,623	111,738,877
Остале обавезе, укључујући обавезе за порезе и резервисања	1,001,379	-	5,428,144	6,429,523
Обавеза за порез на добит	-	-	661,854	661,854
Укупна пасива	98,767,633	-	20,062,621	118,830,254
Нето девизна позиција	(98,292,152)	2,711	178,907,804	80,618,363
На дан 31. децембра 2015. године				
Укупна актива	1,061,791	2,615	199,033,201	200,097,607
Укупна пасива	102,534,077	-	24,423,773	126,957,850
Нето девизна позиција	(101,472,286)	2,615	174,609,428	73,139,757

У приложеном девизном подбилансу на дан 31. децембра 2016. године ставке активе и пасиве које имају уговорену девизну заштитну EUR клаузулу, нису третиране као ставке у EUR.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

25. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ

а) Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Друштво задржи способност да настави са својим пословањем у неограниченом периоду у предвидивом будућности, како би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала, а оснивачу обезбиједи принос на капитал.

Структура капитала Друштва састоји се од нето задужености (обавезе по кредита умањене за износ готовине и готовинских еквивалената) и капитала Друштва, а који укључује удјеле, резерве, као и акумулирани добитак. Не постоје никакви екстерно наметнути захтјеви по питању адекватности капитала Друштва, изузев захтјева да минималан износ основног капитала који Друштво мора имати по Закону о микрокредитним друштвима (Сл. Гласник РС 64/06 и 116/11) буде, уплаћен у новцу и да износи минимално 500.000 Конвертибилних марака (напомена 20.).

Лица која контролишу финансије на нивоу Друштва испитују структуру капитала на годишњем нивоу. Циљеви Друштва приликом управљања капиталом, који је много шира категорија од "капитала" исказаног у билансу стања, су сљедећи:

- Усагласити се са захтјевима у вези са капиталом који су прописани од стране регулатора на тржишту микрокредитних друштава Републике Српске;
- Осигурати да је Друштво у могућности наставити са неограниченим вијеком пословања да би могло обезбиједити поврат оснивачу, као и користи осталим учесницима на тржишту ; и
- Одржавати јаку капиталну основу која ће подржати развој пословања Друштва.

Од Друштва се очекује да одржава однос дуга и капитала. Показатељи солвентности су као што слиједи:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар	31. децембар
	2016.	2015.
Задуженост (а)	112,767,204	121,941,449
Готовина и готовински еквиваленти	<u>(6,506,800)</u>	<u>(5,498,743)</u>
	<u>106,260,404</u>	<u>116,442,706</u>
Капитал (б)	<u>80,618,363</u>	<u>73,139,757</u>
Омјер нето дуга и капитала	<u><u>1,32</u></u>	<u><u>1,59</u></u>

(а) Задуженост се односи на дугорочне и краткорочне финансијске обавезе (кредите), описане у напмени 18.

(б) Капитал укључује основни капитал, увећан за резерве и акумулирани добитак.

б) Значајне рачуноводствене политике

Детаљи значајних рачуноводствених политика и усвојених метода, укључујући и критерије за признавање, на основу мјерења и на основу тога који су приходи и трошкови признати, у погледу сваке од класа финансијских средстава, финансијских обавеза и власничких инструмената објављени су у напмени 3. финансијских извјештаја.

в) Категорије финансијских инструмената

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар	31. децембар
	2016.	2015.
Финансијска средства		
Кредити и потраживања (укључујући готовину и готовинске еквиваленте)	168,874,141	155,135,086
Финансијска средства расположива за продају	<u>-</u>	<u>1,581,912</u>
	<u>168,874,141</u>	<u>156,716,998</u>
Финансијске обавезе		
По амортизованом трошку	<u>113,908,963</u>	<u>122,847,266</u>
	<u>113,908,963</u>	<u>122,847,266</u>

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

25. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

г) Циљеви управљања финансијским ризиком

Функција финансијског контролинга у Друштву пружа подршку пословању, координира приступ домаћем и међународним тржиштима, надгледа и управља финансијским ризицима који се односе на пословање Друштва кроз интерне извјештаје о ризику којима се анализира изложеност по степену и утицају ризика. Ови ризици укључују тржишни ризик (укључујући ризик валуте и ризик промјене каматне стопе), кредитни ризик, ризик ликвидности и ризик каматне стопе на новчани ток.

(1)Тржишни ризик

Услед својих активности Друштво је примарно изложено финансијским ризицима промјена курсева страних валута, те промјена каматних стопа.

(а) Ризик од промјене курса страних валута

Друштво обавља одређене трансакције деноминирани у страним валутама. Дакле, долази до одређене изложености промјенама курса страних валута. Изложеношћу девизном ризику се управља у оквиру одобрених параметара политика који користе терминске уговоре за стране валуте.

Вриједност монетарних средстава и обавеза Друштва деноминираних у страниој валути је на дан извјештавања како слиједи:

	Средства		Обавезе	
	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
(износи у валутама)				
EUR	243,110	542,885	50,499,089	52,424,841
USD	1,461	1,461	-	-

Анализа осјетљивости стране валуте

Руководство Друштва сматра да Друштво није значајно изложено ризику од промјене курса страних валута приликом пословања у земљи и иностранству, јер углавном обавља своје пословне трансакције у локалној валути (Конвертибилна марка), као и у ЕЕУ за који је Конвертибилна марка везана фиксним валутним курсом (1 EUR=1.95583 Конвертибилних марака).

(б) Ризик од промјене каматних стопа

Друштво је изложено ризику каматних стопа јер Друштво позајмљује средства и по фиксним и по промјењивим каматним стопама. Друштво управља ризиком тако што одржава одговарајућу комбинацију позајмица са фиксним и промјењивим каматним стопама.

Изложеност Друштва каматним стопама на финансијска средства и обавезе је детаљно приказана у дијелу који говори о управљању ризиком ликвидности.

Анализа осјетљивости на промјене каматних стопа

Анализе осјетљивости су урађене на основу изложености каматним стопама финансијских инструмената на датум биланса стања. За промјењиве каматне стопе припремљена је анализа под претпоставком да је неподмирени износ обавеза на дан биланса стања био неподмирени читаву годину. Користи се стопа од 10% умањења или повећања при интерном извјештавању о ризику каматних стопа и кључном особљу Друштва и представља процјену руководства Друштва о разумно могућим промјенама каматних стопа.

Да су каматне стопе биле више или ниже за 10% у односу на постојеће, а да су се друге варијабле одржале константним, Друштво би имало умањен/повећан нето добитак за 1,934,684 Конвертибилних марака за годину која завршава 31. децембра 2016. (2015: умањен/повећан добитак за 1,675,726 Конвертибилне марке).

(в) Ризик од промјене цијена капитала

У току 2016. године, Друштво је изложено одређеном ризику од промјена цијена власничких хартија од вриједности обзиром да Друштво има одређена улагања класификована као средства расположива за продају (напомена 15). Наведена улагања се држе више за стратегијске сврхе, него за сврхе дневног трговања, и њима се активно не тргује.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

25. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

(1)Тржишни ризик (наставак)

(е) Ризик од промјене цијена капитала (наставак)

Друштво нема финансијска средства класификована као средства која се воде по фер вриједности чији се ефекти промјена у фер вриједности исказују у билансу успеха.

Такође, Друштво је изложено ризику промјена цијена и услова кредитирања, јер се суочава са интензивном конкуренцијом у области микрокредитирања у Босни и Херцеговини.

(2)Кредитни ризик

Кредитни ризик односи се на немогућности друге стране да подмири своје уговорне обавезе што резултира финансијским губитком Друштва. Друштво је усвојило политику да послује само са кредитно поузданим странкама и да обезбиједи довољно колатерала, гдје се покаже као потребно, као средство за умањење ризика и финансијских губитака.

Изложеност Друштва и кредитни рејтинг клијената се стално надгледају, а укупна вриједност закључених трансакција је дисперзирана између прихваћених клијената. Изложеност кредитима се контролира ограничењима клијената које прегледа и одобрава руководство Друштва.

Друштво нема значајне изложености кредитном ризику према било којој странци или било којој групи странака која има сличне карактеристике. Друштво сматра да странке имају сличне карактеристике уколико су повезане стране.

Књиговодствена вриједност финансијских средстава књижена у финансијским извјештајима, која је умањена за износ процијењених губитака, представља максималну изложеност Друштва кредитном ризику, без узимања у обзир вриједност било којих прикупљених колатерала.

У Конвертибилним маркама
Нето
изложеност

На дан 31. децембра 2016.

Готовина и готовински еквиваленти	6,506,800
Кредити и аванси дати клијентима	157,271,948
Финансијска средства расположива за продају	-
Остала средства	639,011

Укупно

164,417,759

На дан 31. децембра 2015.

Готовина и готовински еквиваленти	5,498,743
Кредити и аванси дати клијентима	144,969,977
Финансијска средства расположива за продају	1,581,912
Остала средства	488,386

Укупно

152,539,018

(3)Ризик ликвидности

Крајња одговорност за управљање ризиком ликвидности је на Управном одбору, који је изградио одговарајући оквир за управљање ризиком ликвидности, а у сврху управљања краткорочним, средњорочним и дугорочним потребама Друштва за ликвидним средствима. Друштво управља овим ризиком одржавањем адекватних резерви, позајмицама од стране банака и других финансијских институција, као и осталим изворима финансирања, а тиме што константно надгледа прогнозиране и стварне новчане токове и упоређује рокове доспјећа финансијских средстава и обавеза.

Сљедећа табела детаљно приказује преостала уговорена доспјећа Друштва за финансијска средства. Табела је припремљена на основу недисконтованих новчаних токова финансијских средстава, укључујући и камате на та средства које ће бити зарађене.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

25. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

(3) Ризик ликвидности (наставак)

Доспијеће финансијских средстава

	У хиљадама конвертибилних марака					
	Мање од 1 мјесеца	2 до 3 мјесеца	4 мјесеца до 1 године	1 до 2 године	Преко 2 године	Укупно
31. децембар 2016.						
Без камата	6,507	-	-	-	27,099	33,606
Инструменти варијабилне каматне стопе	-	-	-	-	-	-
Инструменти фиксне каматне стопе	12,064	20,926	73,214	50,012	40,323	196,539
	<u>18,571</u>	<u>20,926</u>	<u>73,214</u>	<u>50,012</u>	<u>67,422</u>	<u>230,145</u>
31. децембар 2015.						
Без камата	5,499	-	-	-	36,196	41,695
Инструменти варијабилне каматне стопе	-	-	-	-	-	-
Инструменти фиксне каматне стопе	11,067	19,259	67,752	44,986	36,266	179,330
	<u>16,566</u>	<u>19,259</u>	<u>67,752</u>	<u>44,986</u>	<u>72,462</u>	<u>221,025</u>

Сљедећа табела детаљно приказује преостала уговорена доспијећа Друштва за финансијске обавезе. Табела је припремљена на основу недисконтованих новчаних токова финансијских обавеза на основу најранијег датума на који се од Друштва може тражити да плати. Табела укључује новчане токове камата и главница.

Доспијеће за финансијске обавезе

	У хиљадама конвертибилних марака					
	Мање од 1 мјесеца	2 до 3 мјесеца	4 мјесеца до 1 године	1 до 2 године	Преко 2 године	Укупно
31. децембар 2016.						
Без камата	1,446	830	648	687	241	3,852
Инструменти варијабилне каматне стопе	290	1,130	4,624	4,559	7,445	18,048
Инструменти фиксне каматне стопе	4,199	6,012	26,415	35,699	29,861	102,186
	<u>5,935</u>	<u>7,972</u>	<u>31,687</u>	<u>40,945</u>	<u>37,547</u>	<u>124,086</u>
31. децембар 2015.						
Без камата	1,134	346	412	381	207	2,480
Инструменти варијабилне каматне стопе	324	3,304	3,331	3,439	5,543	15,941
Инструменти фиксне каматне стопе	4,144	12,915	24,631	32,344	41,913	115,947
	<u>5,602</u>	<u>16,565</u>	<u>28,374</u>	<u>36,164</u>	<u>47,663</u>	<u>134,368</u>

Друштво очекује да ће испунити друге обавезе из оперативних новчаних токова и прилива од доспјелих финансијских средстава.

(д) Фер вриједност финансијских инструмената

Руководство Друштва сматра да књиговодствена вриједност финансијских средстава и финансијских обавеза признатих у приложеним финансијским извјештајима апроксимира њиховој фер вриједности.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

25. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

(д) Фер вриједност финансијских инструмената (наставак)

Фер вриједност финансијских средстава и финансијских обавеза се одређује на сљедећи начин:

- Фер вриједности финансијских средстава и финансијских обавеза са стандардним условима и одредбама којима се тргује на ликвидним тржиштима одређује се по основу котираних тржишних цијена (што укључује откупиве обвезнице, мјенице и друге дужничке инструменте).
- Фер вриједност осталих финансијских средстава и финансијских обавеза (искључујући оне које су описане у претходном параграфу) одређују се у складу са општеприхваћеним моделом одређивања цијена на основу анализе дисконтованих токова готовине.

Претпоставке које могу бити коришћене за процјену тренутне тржишне вриједности финансијских средстава/обавеза су сљедеће:

- За краткорочне пласмане, позајмице и обавезе, књиговодствена вриједност је приближна фер вриједности због њиховог кратког рока доспијећа.
- За дугорочне пласмане и обавезе за израчунавање фер вриједности користи се метод дисконтовања будућих новчаних токова по тренутној тржишној каматној стопи, која је на располагању Друштву за сличне финансијске инструменте.

26. ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ ЗА ЗАКУПНИНЕ ПОСЛОВНИХ ОБЈЕКТА

Минимална закупнина призната као трошак у току године која се завршава 31. децембра 2016. године износи 1,036,883 Конвертибилних марка (2015. година 875,297 Конвертибилну марку).

Преузете обавезе Друштва по основу отказивих уговора о закупу пословних су сљедеће:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Не дуже од једне године	901,829	614,104
Дуже од једне године али краће од пет година	927,659	588,363
Дуже од пет година	-	-
	<u>1,829,488</u>	<u>1,202,467</u>

27. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Република Српска и Босна и Херцеговина тренутно имају више закона који регулишу разне порезе уведене од стране надлежних органа. Порези који се плаћају укључују порез на додатну вриједност, порез на добит и порезе на плате (социјалне порезе), заједно са другим порезима. Поред тога, закони којима се регулишу ови порези нису били примјењивани дуже вријеме за разлику од развијенијих тржишних привреда док су прописи којим се врши имплементација ових закона често нејасни или не постоје. Сходно томе, у погледу питања везаних за пореске законе ограничен је број случајева који се могу користити као примјер. Често постоје разлике у мишљењу међу државним министарствима и организацијама везано за правну интерпретацију законских одредби што може довести до неизвјесности и сукоба интереса. Пореске пријаве, заједно са другим областима законског регулисања (на примјер, питања царина и девизне контроле) су предмет прегледа и контрола од више овлашћених органа којима је законом омогућено прописивање јако строгих казни и затезних камата.

Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнијетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. У складу са Законом о Пореској управи Републике Српске, период застарјелости пореске обавезе је 5 година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од 5 година од тренутка када је обавеза настала. Ове чињенице утичу да порески ризик у Републици Српској и Босни и Херцеговини буде значајнији од оног у земљама са развијенијим пореским системом.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2016. године

28. УСАГЛАШЕНОСТ СА ЗАКОНСКИМ ПРОПИСИМА

Друштво је дужно да обим свог пословања цјелокупно усклади са Законом о микрокредитним организацијама. У децембру 2016. године Друштво је имало омјер укупних улагања у грађевинске објекте, опрему, нематеријална улагања и удјеле у друга правна лица износу од 27,446,146 Конвертибилних марака, тако да су укупна улагања по наведеним основама износила мање од 50% укупног капитала.

Како Члан 16б Закона о микрокредитним организацијама („Службени гласник РС“, број 64/06 и 116/11), гласи:

„Укупна улагања микрокредитне организације у грађевинске објекте, опрему, софтвер, удјеле у друга правна лица и хартије од вриједности које се држе до рока доспијећа не могу износити више од 50% њеног капитала, без посебног одобрења Агенције.“,

29. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСИРАЊА

До дана објаве ових финансијских извјештаја није било других догађаја након дана биланса који би захтијевали додатно објелодањивање или корекцију финансијских извјештаја Друштва за пословну 2016. годину.

30. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Званични курсеви примијењени за прерачун позиција биланса стања на дан 31. децембра 2016. и 2015. године за сљедеће значајније валуте су износили:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембра	31. децембра
	2016.	2015.
USD	1.855450	1.790070
EUR	1.955830	1.955830